I samtal med

FORSKA SVERIGE
FÖR HÄLSA OCH VÄLSTÅND

En intervjuserie om ambitionerna för medicinsk forskning och utveckling i Sverige

© Copyright 2020/Forska!Sverige
Forska!Sverige (2020) I samtal med, en intervjuserie om ambitionerna för medicinsk forskning och utveckling i Sverige.

Förord

Forska!Sverige är en politiskt oberoende, icke vinstdrivande stiftelse. Vår vision är att medicinsk forskning och företag ska kunna utvecklas i eller flytta till Sverige och att medicinska framsteg snabbt ska komma befolkningen till del. Vårt uppdrag är att informera om och väcka uppmärksamhet kring vikten av medicinsk forskning för hälsa och välstånd. Det går vi genom att förse centrala beslutsfattare med faktaunderlag och skapa ett konstruktivt diskussionsklimat för förändring.

I vårt arbete träffar vi ofta politiker och beslutsfattare inom life science som arbetar för att Sverige ska ligga i framkant gällande forskning, utveckling och vård. Vi mejlde ut förfrågan om att delta i denna intervjuserie under 2019 och presenterar här de 32 som valde att delta. De svarade på följande frågor:

1. Forska!Sverige arbetar för att medicinsk forskning och företag ska utvecklas i eller flytta till Sverige och att medicinska framsteg snabbt ska komma befolkningen till del. Hur arbetar du med dessa frågor?
2. Vilken är den starkaste drivkraften för dig i ditt arbete?
3. Vilka tycker du är de viktigaste frågorna som du arbetar med just nu?
4. Varför är det viktigt att Sverige är en världsledande nation när det gäller medicinsk forskning?
5. De statliga investeringarna i medicinsk forskning motsvarar idag 2 öre per vårdkrona. Vad tycker du är en lagom nivå?

Något som är gemensamt för majoriteten av de intervjuade är att det finns en vilja, oberoende av bransch eller partifärg, att öka de statliga investeringarna i medicinsk forskning och dess tillämpning. De anser också att Sverige ska vara en världsledande nation vad gäller medicinsk forskning och utveckling för att:

- förbättra befolkningens hälsa och rädda liv,
- stärka Sveriges ekonomi, konkurrenskraft och skapa jobb, samt för att
- vi har en skyldighet gentemot befolkningen.

Vi hoppas att denna intervjuserie ska ge en bild av de ambitioner som finns för att Sverige ska vara en världsledande nation vad gäller medicinsk forskning och utveckling. Man kan konstatera att vi är många som har samma mål: ökad hälsa och välstånd. Nu krävs det politisk handlingskraft och resurser för att genomföra de åtgärder som krävs för att det ska förverkligas.

Anna Nilsson Vindefjärd, Grundare & Generalsekreterare Forska!Sverige

Fredrik Christensson

Riksdagsledamot och utbildningspolitisk talesperson (C)

Forska!Sverige arbetar för att medicinsk forskning och företag ska kunna utvecklas i eller flytta till Sverige och att medicinska framsteg snabbt ska komma befolkningen till del. Hur arbetar du i din nuvarande roll med dessa frågor?

Jag skulle säga att jag arbetar väldigt intensivt med framförallt några delar. För det första kompetensförsörjning på kort och lång sikt. I det korta perspektivet behövs bättre möjlighet för vidareutbildning och det behöver underlättas för människor med spetskompetens att söka sig hit från andra länder. På lite längre sikt är det viktigt med ett utbildningssystem som bättre matchar det behov som finns i viktiga sektorer, bland annat inom medicinsk forskning och hos företag som är verksamma inom medicinsk forskning. Därutöver behöver vi stärka forskningen och se till att vi har attraktiva forskningsmiljöer som gör att företag och investeringar flyttar till Sverige.

Vilken är den starkaste drivkraften för dig i ditt arbete?

Det är framförallt att stärka svensk konkurrenskraft. Det är otroligt viktigt för att de svenska företagen ska kunna vidareutvecklas och för att de ska flytta till Sverige. Därmed skapas arbetstillfällen som ger intäkter och medför att vi kan ha en bra välfärd, se till att våra barn kan få en bra skola, att äldre kan få bra vård och att vi kan få bra sjukvård i Sverige.

Vilka tycker du är de viktigaste frågorna som du arbetar med just nu?

Jag skulle säga tre frågor. Det första är att stärka kunskapsresultaten i grund- och gymnasieskola. För att lägga en bra grund för långsiktigheten i Sverige behöver fler klara den och få mer kunskap med sig. Det andra är att klara kompetensförsörjningen, att se till att de utbildningar som genomförs har en hög kvalitet och bättre matchar arbetsmarknadens behov. Det tredje är att stärka Sverige som forskningsnation. Vi har en stark position men ser att Sverige riskerar att halka efter. Vi måste bibehålla vår position och bli ännu bättre inom de områden vi är starka i. Vi behöver även få privata investeringar och utvecklingsavdelningar att komma till Sverige. Där har vi en lång och viktig resa att göra.

Varför är det viktigt att Sverige är en världsledande nation när det gäller medicinsk forskning?

För att medicinsk forskning bidrar till vårt välstånd. Det ser till att människor får ett bättre liv och kan leva längre. Medicinsk forskning i Sverige bidrar även till nya upptäckter och nya innovationer och företag, som leder till jobb och därmed skatteintäkter och en bättre välfärd. Vi är även en del av att bidra till den internationella utvecklingen så att människor kan må bättre både i Sverige och i andra delar av världen. Därför är det otroligt viktigt med medicinsk forskning.

De statliga investeringarna i medicinsk forskning motsvarar idag 2 öre per vårdkrona. Vad tycker du är en lagom nivå?

Den frågan är svår att svara på. Det korta svaret är att i takt med ekonomins utveckling ska de statliga investeringarna i medicinsk forskning öka. Sedan tycker jag att politiken har en viktig roll inte bara i form av statliga investeringar, utan också ramverk och regelverk för privata investeringar. Sverige tappar en del privata investeringar. Vi behöver se till att vi har en lagstiftning på plats som inte hindrar företag utan möjliggör för utländsk kompetens att lätt komma till Sverige. Företag behöver också rimliga villkor för att investera i Sverige generellt och därmed bidra till ytterligare investeringar i forskning och utveckling i Sverige. De statliga investeringarna är jätteviktiga för att skapa attraktiva miljöer. Men staten har missat att göra sin hemläxa för att få privata investeringarna.

Heidi Stensmyren

Ordförande, Sveriges Läkarförbund

Forska!Sverige arbetar för att medicinsk forskning och företag ska kunna utvecklas i eller flytta till Sverige och att medicinska framsteg snabbt ska komma befolkningen till del. Hur arbetar du i din nuvarande roll med dessa frågor?

Vi arbetar för att främja att Sverige är framgångsrik inom forskning och att vi har en bred bas att stå på inom både grundforskning och vidare forskning. Vad jag arbetar med mer konkret är de regulatoriska förutsättningarna och villkoren för att läkare redan under grundutbildningen ska kunna börja forska och senare få forskartjänster. Framgångsrik forskning ska inte vara någon fritidssysselsättning. Det behövs villkor som gör det möjligt för individer att forska så att individer väljer att forska. Vi arbetar också mycket med att tydliggöra sjukvårdens ansvar för den kliniska forskningen. Det räcker inte med en önskan bland forskare att forska, det behövs en struktur för att vi ska ha framgångsrik forskning. Då behöver det vara en del av sjukvårdens uppdrag.

Vilken är den starkaste drivkraften för dig i ditt arbete?

Det är en önskan om att vi ska ha en livskraftig forskning i Sverige, att vi ska göra hälso- och sjukvården bättre. Som jag nämnde tidigare så handlar det om tjänster och om basanslag, men det handlar också om att de ska ha kvalitativ tid för forskning. Om hälften av tiden som borde läggas på forskning äts upp av att skriva ansökningar och att jaga finansiering för sin forskning, då finns bara hälften av tiden kvar till att bedriva forskningen.

Vilka tycker du är de viktigaste frågorna som du arbetar med just nu?

Att forskare ska få bättre förutsättningar att bedriva forskning. Som jag nämnde tidigare så handlar det om tjänster och om basanslag, men det handlar också om att de ska ha kvalitativ tid för forskning. Om hälften av tiden som borde läggas på forskning äts upp av att skriva ansökningar och att jaga finansiering för sin forskning, då finns bara hälften av tiden kvar till att bedriva forskningen.

Varför är det viktigt att Sverige är en världsledande nation när det gäller medicinsk forskning?

För att vara hållbara på sikt, för att kunna erbjuda en bra vård och ha råd att erbjuda välfärd till befolkningen. Vi har en demografisk utmaning i Sverige vilket sätter press på välfärden. Vi behöver effektivisera systemen och då är nyckeln att göra saker bättre. Exempelvis kostar gammal teknik ofta mera och därför är utveckling avgörande för att upprätthålla vårt välfärdssamhälle och ha en hög kvalitet i den vård som vi ger. Ett samhälle som Sverige har alla förutsättningar, och därmed en skyldighet gentemot befolkningen, att bedriva forskning.

De statliga investeringarna i medicinsk forskning motsvarar idag 2 öre per vårdkrona. Vad tycker du är en lagom nivå?

Vårt mål borde vara att dubblera den rakt av.

Karin Meyer

VD, Apotekarsocieteten

Forska!Sverige arbetar för att medicinsk forskning och företag ska kunna utvecklas i eller flytta till Sverige och att medicinska framsteg snabbt ska komma befolkningen till del. Hur arbetar du i din nuvarande roll med dessa frågor?

Framförallt genom två områden. Det ena är att säkerställa att Sverige har en fortsatt hög kompetensnivå kring läkemedels- och medicinteknikområdet genom att vara en mötesplats och utforma och genomföra kompetenshöjande aktiviteter i form av utbildningar, vetenskapliga symposier och möten för de som arbetar med läkemedel och medicinteknik. Det andra området är att på olika sätt verka för att Sverige ska ha en starkare ställning inom läkemedels- och medicinteknikområdet vilket vi gör genom att vara aktiva och bidra i myndigheters och departementens olika projekt, utredningar och remisser. Apotekarsocieteten är en oberoende medlemsorganisation med ca 5 500 medlemmar i hela läkemedelskedjan, det vill säga från tidig forskning till produktutveckling och användning. Det gör att vi har en samlad, djup kompetens inom många områden och kan se hur en förändring inom en del påverkar helheten.

Vilken är den starkaste drivkraften för dig i ditt arbete?

Att vara en stark oberoende kunskapsorganisation som verkar för att Sverige ska ha en bra utveckling och användning av läkemedel för individ och samhälle. Det är ett citat från våra stadgar vilka stadfästs av regeringen och som genomsyrar allt vi gör. Det är för mig personligen en mycket stark drivkraft.

Vilka tycker du är de viktigaste frågorna som du arbetar med just nu?

Antibiotikaresistens, framtidens läkemedel samt forskning kring apotekens bidrag till en bättre läkemedelsanvändning.

Varför är det viktigt att Sverige är en världsledande nation när det gäller medicinsk forskning?

För att det leder till att svenska patienter får tillgång till nya behandlingar tidigare. Det finns ett starkt samband mellan forskningsinvesteringar både från stat och industri och den kunskap som bildas i och med detta. Denna kunskap är avgörande för att patienter i slutändan ska få den bästa möjliga vården och behandlingar. Att vara en kunskapsnation attraherar industriella investeringar, men för att det ska hända måste statliga investeringarna vara större än de är idag.

De statliga investeringarna i medicinsk forskning mot-svarar idag 2 öre per vårdkrona. Vad tycker du är en lagom nivå?

Det dubbla!

Lars Hjälmered

Riksdagsledamot och ordförande i riksdagens näringsutskott (M)

Forska!Sverige arbetar för att medicinsk forskning och företag ska kunna utvecklas i eller flytta till Sverige och att medicinska framsteg snabbt ska komma befolkningen till del. Hur arbetar du i din nuvarande roll med dessa frågor?

Som näringspolitisk talesperson för Moderaterna driver jag på för att förbättra villkoren för företagande och innovation i Sverige. Det handlar om att göra det attraktivt att bedriva forskning samt att etablera, driva och utveckla företag i Sverige.

Vilken är den starkaste drivkraften för dig i ditt arbete?

Sverige ligger i framkant i världen vad gäller vår förmåga att skapa välstånd. Det bygger på att vi har välfungerande institutioner och en politik på en rad olika områden som gör att människor kan och vill omsätta nya idéer till värde. Jag vill bidra till att skapa och genomdriva den politiken. Det handlar om ett modernt utbildningssystem av hög kvalitet, goda villkor för företagande och skattenivåer som gör att det lönar sig att arbeta och driva företag.

Vilka tycker du är de viktigaste frågorna som du arbetar med just nu?

Att hitta lösningar på kompetensbristen är den enskilt viktigaste frågan för företag runtom i Sverige idag. Det är också viktigt för Sverige som forskningsnation att det finns tillräckligt med forskningstalanger i Sverige. Inom Moderaterna har vi tagit fram en talangstrategi som är en viktig del i lösningen. Vi behöver till exempel stoppa kompetensutvisningar, införa talangvisum, se till att expertskatten är lika bra som i våra nordiska grannländer, korta handläggningstider och införa en one-stop-shop för kontakt med myndigheter för utländska talanger och satsa på marknadsföring utomlands. En annan viktig fråga är att utveckla högskola och universitet. Där behöver vi bli bättre på att främja kvalitet framför kvantitet. Här behöver ersättningssystemen ses över.

Varför är det viktigt att Sverige är en världsledande nation när det gäller medicinsk forskning?

Sverige har under lång tid varit ledande i medicinsk forskning och utveckling. Det har i hög grad bidragit både till svensk välståndsutveckling och till global folkhälsa. Det ska vi vara mycket stolta över. Den unika kompetens som vi byggt upp ska vi värna.

De statliga investeringarna i medicinsk forskning motsvarar idag 2 öre per vårdkrona. Vad tycker du är en lagom nivå?

Den statliga forskningsbudgeten ökade betydligt under alliansåren och den rödgröna regeringen har fortsatt att hålla en ambitiös investeringsnivå under den senaste mandatperioden. Det tycker jag är bra. Statens satsningar på medicinsk forskning motsvarar en fjärdedel av hela forskningsbudgeten. Andelen FoU-medel som går till det medicinska området har också ökat successivt det senaste decenniet. Det är rimligt då det är ett mycket viktigt forskningsområde.

Lina Nordquist

Riksdagsledamot och sjukvårdspolitisk talesperson (L)

Forska!Sverige arbetar för att medicinsk forskning och företag ska kunna utvecklas i eller flytta till Sverige och att medicinska framsteg snabbt ska komma befolkningen till del. Hur arbetar du i din nuvarande roll med dessa frågor?

Min bakgrund som preklinisk forskare är lite av skälet till att jag gav mig in i att förbättra Sverige politiskt. Kunskap är grunden till förbättringar både inom universiteten, näringslivet, hälso- och sjukvården och anhörigstöd. Oavsett vart man vill hjälpa människor så gäller det att vi tar tillvara på kunskap. Vi måste jobba mer med medicinsk forskning, gärna tillsammans. Nu händer det många bra saker där alla riktigt duktiga och engagerade människor gör saker tillsammans, men det finns för lite tid till forskning, utveckling och implementering i svensk sjukvård.

Vilken är den starkaste drivkraften för dig i ditt arbete?

När livet går sönder, det driver mig i grunden. Vare sig det handlar om människor som föds med svåra funktionsnedsättningar, människor som blir sjuka senare i livet, råkar ut för en svår olycka eller barn som far illa. Som liberal tycker jag oftast att staten ska vara tyst, jag gillar inte detaljstyrning. Men när det går illa och vi behöver möjligheter för att leva våra liv och sköta oss själva då vill jag ha ett starkt skyddsnät.

Vilka tycker du är de viktigaste frågorna som du arbetar med just nu?

Jag är övertygad om att alltför få frihetsgrader hindrar både dagens sjukvård och sjukvårdens utveckling. Vi måste motverka överbyråkrati och administrationsbörda för att ge tid både till omtanke och till forskning, innovation, implementering av nya arbetsmetoder och behandlingar. Ytterligare en sak som jag tycker är väldigt viktigt är ett tillägg som skickades med när EU ville ha svar från den svenska regeringen om hur vi ska arbeta mot antibiotika resistens. När ärendet togs upp i socialutskottet såg jag till att vi fick med tillägget att vi inte kan upphandla läkemedel enbart till lägsta pris. Läkemedel som gör oss friska här får inte göra människor sjuka eller skada djur och natur på platsen det produceras. Eftersom EU består av rika, starka länder tror jag att vi kan hjälpa människors hälsa runt om i världen genom de beslut som vi fattar. Upphandling av läkemedel är en av många små delar där vi kan hjälpa inte bara oss själva utan även andra.

Varför är det viktigt att Sverige är en världsledande nation när det gäller medicinsk forskning?

Jag har aldrig i hela mitt liv varit med om att jag tänkt att jag har för mycket kunskap, att jag önskar att jag visste mindre. Forskning handlar om att öka kunskapen om vår historia, om vår framtid, om hur vi bättre kan bota människor, behandla människor och ge människor ett värdigare liv och en värdigare död. Den medicinska forskningen är ett av de absoluta kärnområdena för den kliniska forskningen som sätter fokus på när vi inte klarar oss själva. Om kunskap blir bättre där då kan vi lyfta de människor som verkligen behöver lyftas.

De statliga investeringarna i medicinsk forskning motsvarar idag 2 öre per vårdkrona. Vad tycker du är en lagom nivå?

Jag kan inte säga i ören vad jag tycker är det rimligaste. Vi måste se till att vi i den mån vi kan stärker basanslagen och att det stärker forskarna och den forskningsbaserade undervisningen. Vi behöver också se till att vi i den mån vi har råd och möjlighet ökar anslagen till forskning i fri konkurrens. Vi ska inte inbilla oss att politiker kan veta vart den viktigaste kunskapen ligger dold. Den fria konkurrensen är helt avgörande. Jag tror även det handlar om samarbete. För kliniska prövningar är det inte bara pengar som är problemet, utan att det är så krångligt organisatoriskt att genomföra kliniska prövningar i Sverige. Där behöver vi se till att det blir lättare att samarbeta mellan industri, patienter och sjukvårdsanställda forskare.

Ole Petter Ottersen

Rektor, Karolinska Institutet

Forska!Sverige arbetar för att medicinsk forskning och företag ska kunna utvecklas i eller flytta till Sverige och att medicinska framsteg snabbt ska komma befolkningen till del. Hur arbetar du i din nuvarande roll med dessa frågor?

Det är på agendan varje dag. Inte minst nu när vi har en forskningsproposition som vi ska komma med inspel till. Det är en möjlighet för att påverka utvecklingen av forskningspolitiken i Sverige, inte minst forskningsfinansieringen. I vinter har vi även något annat mycket viktigt som händer, nämligen att det kommer en ny strategi för life science.

Vilken är den starkaste drivkraften för dig i ditt arbete?

Att man ska få en ännu bättre forskning och utbildning i det svenska samhället. Sverige har en stor möjlighet att bli en ännu bättre forsknings- och utbildningsnation. Det är inte bara viktigt för Sverige, utan det vi gör har också verkan långt utanför Sveriges gränser. Karolinska Institutets vision är att vi ska verka för en bättre hälsa för alla och då måste vi tänka utanför Sveriges gränser, vi måste tänka jämlikhet i hälsa och vi måste tänka hälsa för framtida generationer. Vi måste tänka hållbarhet.

Vilka tycker du är de viktigaste frågorna som du arbetar med just nu?

Forska!Sverige har tagit tag i en mycket viktig fråga, hälsodata. Vi har en möjlighet att under de kommande åren bli en ledande nation när det gäller användningen av hälsodata. Men då måste det göras något med det regulatoriska ramverket, med lagstiftningen. Vi måste få möjlighet att utväxla data mellan akademin, sjukvård och industri. Här har vi utmaningar, inte minst det regulatoriska, och det är en utav frågorna som de tre ministrarna bakom life science-kontoret tagit tag i.

Varför är det viktigt att Sverige är en världsledande nation när det gäller medicinsk forskning?

Vi har så många möjligheter i Sverige. Vi har ledande lärosäten och universitet och vi har god finansiering av forskning även om vi kan bli bättre. Det ger oss ett ansvar att driva forskning och utveckling som går utanför Sveriges gränser. Karolinska Institutet har tagit tag i detta och ser till de globala hållbarhetsmålen. Vi tänker att vi som ett ledande medicinskt universitet på samma sätt som andra ledande universitet i Sverige måste ta ett globalt ansvar. Vi har mycket som vi kan göra för att få en bättre jämlikhet i hälsa och vi kan bidra med kompetens inom hälsa och sjukvård globalt.

De statliga investeringarna i medicinsk forskning motsvarar idag 2 öre per vårdkrona. Vad tycker du är en lagom nivå?

Det finns ett historiskt exempel där guvernören i Massachusetts, Deval Patrick, ställde sig frågan ”Vad kan vi göra i Massachusetts för att bidra och komma med ett viktigt bidrag till utvecklingen av life science, hälsa och sjukvård”. Han pekade på två viktiga faktorer: att stärka grundforskningen och att skapa ett gynnsamt ekosystem för forskning och life science. Jag tror att myndigheter och regeringen behöver göra detsamma och att detta måste läggas till i den kommande forskningspropositionen. Karolinska Institutet säger i sin strategi att vi ska vara en motor för utvecklingen av life science. Men för att utnyttja kraften i den motorn måste vi ha ett bättre ekosystem där lagar och regelverk gör att vi kan samarbeta med till exempel industrin på ett bättre sätt, samverka kring infrastruktur och dela med oss av biologiskt material som kommer till i utvecklingen av ny industri. Här måste life science-kontoret och departementen se till att vi får regler och lagar som gör det möjligt för oss som universitet att driva världens bästa sjukvård och life science.

Roger Haddad

Riksdagsledamot och förste vice ordförande i riksdagens utbildningsutskott (L)

Forska!Sverige arbetar för att medicinsk forskning och företag ska kunna utvecklas i eller flytta till Sverige och att medicinska framsteg snabbt ska komma befolkningen till del. Hur arbetar du i din nuvarande roll med dessa frågor?

För Liberalerna är det viktigt att hålla utbildningsfrågan på agendan. Att vi har en bra utbildning och ett bra skolsystem i Sverige är en förutsättning för att vi ska få de bästa lärarna, ingenjörerna och läkarna. Närmast till hands i arbetet kring forskning och högre utbildning är den Styr- och resursutredning som regeringen skickat ut på remiss och den kommande forskningspropositionen som visar vilken politik som ska gälla de kommande åren. Generellt brukar Liberalerna vara försiktiga med att gå in och tycka till om detaljer i forskningspolitiken. Det viktiga är att det finns bra villkor för doktoranderna på lärosätena, att dessa fungerar för både kvinnor och män och att det finns miljöer som lockar doktoranderna att fortsätta forska och utveckla. Det är så vi får fram idéer och så småningom produkter och innovationer.

Vilken är den starkaste drivkraften för dig i ditt arbete?

Alla som är med i ett politiskt parti vill förändra. Drivkraften för mig som skolpolitiker är att se till att vi har ett bra utbildningssystem där alla får en bra utbildning oavsett var man bor i landet och oavsett vad man har för bakgrund. Jag vill att skolan ska hålla en hög kvalitet så att eleverna får de bästa möjligheterna och livschanserna, så att de har möjlighet att bli nästa Krister Fuglesang eller nästa nobelpristagare.

Vilka tycker du är de viktigaste frågorna som du arbetar med just nu?

Det som upptar min tid mest just nu är de skolor som får fortsätta trots brister. Inte minst har jag uppmärksammat skolor, det gäller både konfessionella och icke konfessionella skolor, där extremistiska personer bedriver skolverksamhet. Jag och Liberalerna anser att det offentliga inte ska vara med och finansiera den typen av utbildning. Under våren har jag ägnat mig åt hur skolinspektionen ska kunna slå ner på skolor som har återkommande brister, oavsett huvudman. Vi vill även underlätta för dem att kunna lägga ner kommunala skolor som under kanske 10 eller 15 år visat på dåliga resultat.

Varför är det viktigt att Sverige är en världsledande nation när det gäller medicinsk forskning?

Min bild är att Sverige har en fin historia när det gäller medicinsk forskning och vi har etablerade aktörer som AstraZeneca. Under våren (2019) bjöd vi in aktörer, organisationer och företag inom medicinsk forskning och lyssnat in för att uppdatera oss om deras villkor. Det vi ser är att investeringstakten börjat sakta ner. Vi ser också att Sverige inte får samma utväxling när det gäller EU:s forskningsanslag. Det är viktigt att vi bevakar Sveriges intressen i Europa och vi vill att mer av EU:s budget ska gå till forskning. Aktörer ska vilja satsa på Sverige och det ska finnas bra villkor att anställa doktorander och utveckla sin verksamhet. Vi brukar säga att det ska löna sig att arbeta, men det ska även löna sig att utbilda sig. Då är det viktigt att vi får till en större skattereform.

De statliga investeringarna i medicinsk forskning motsvarar idag 2 öre per vårdkrona. Vad tycker du är en lagom nivå?

Liberalerna vill inte politiskt gå in och styra hur mycket av forskningsanslagen som ska gå till medicinsk forskning, till åtgärder för klimatet eller till rymdforskning. Det viktigaste för oss är att svensk högskolepolitik och forskningspolitik ska baseras på kvalitet. När vi satt i Alliansregeringen år 2006–2014 ändrade vi på resursfördelningssystemet så att en större del av kakan skulle gå till de lärosäten som kan uppvisa hög kvalitet utifrån angivna faktorer. Nu ser vi i Styr- och resursutredningen att man vill slå ihop forskningsanslagen och ändra hela resursutdelning systemet och vi vill varna för den utvecklingen.

Sara Riggare

Spetspatient och doktorand, Karolinska Institutet

Forska!Sverige arbetar för att medicinsk forskning och företag ska kunna utvecklas i eller flytta till Sverige och att medicinska framsteg snabbt ska komma befolkningen till del. Hur arbetar du i din nuvarande roll med dessa frågor?

Jag är patientsamvetet, den som alltid sätter värdet för patienten och patientperspektivet först. En utav mina nya favoritfrågor är patienters tillgång till hälsodata som är en utav de centrala frågorna för life science-strategin.

Vilken är den starkaste drivkraften för dig i ditt arbete?

För tio år sedan bestämde jag mig för att jag ville kombinera mina patienterfarenheter med mina ingenjörskunskaper för att förbättra för mig själv och andra med kroniska sjukdomar. Jag vill ge dem som kommer efter mig en karta som jag själv inte hade.

Vilka tycker du är de viktigaste frågorna som du arbetar med just nu?

Just nu är det patienters tillgång till hälsodata. Ett exempel är när Daniel Forslund (L) före sommaren gick ut och pratade om att de skulle lansera ett Centrum för Hälsodata i Region Stockholm. Då uppstod en diskussion om patienters tillgång till hälsodatan. Patienter samtycker till att skicka in data till de centrum som ska sammanställa datan och göra det möjligt att forska på. Då framgick att patienten inte har rätt att få ut sin egen data. Det är helt oacceptabelt. Det ska vi ändra på.

Varför är det viktigt att Sverige är en världsledande nation när det gäller medicinsk forskning?

Framförallt för befolkningens egen hälsa. Men också för landets välstånd och för att vi ska kunna bidra till att lösa världsproblem.

De statliga investeringarna i medicinsk forskning motsvarar idag 2 öre per vårdkrona. Vad tycker du är en lagom nivå?

Jag kan inte svara på vad som är en rimlig nivå. Jag kan bara säga att jag tycker att fördelningen ska förändras. Medicinsk forskning är idag lite för fokuserad på vård och behandlingar när de borde vara mer fokus på hälsa. Vi vet att vården bidrar med ungefär 10 procent av hälsa och resten är andra faktorer. Det borde vara en bredare förankring i hälsa och då måste forskningsfinansiärerna vara med på tåget.

Daniel Forslund

Ordförande för SKL:s beredning för digitalisering (L)

Forska!Sverige arbetar för att medicinsk forskning och företag ska kunna utvecklas i eller flytta till Sverige och att medicinska framsteg snabbt ska komma befolkningen till del. Hur arbetar du i din nuvarande roll med dessa frågor?

Mitt arbete handlar mycket om att skapa nytta av forskningsresultaten, se till att de sprids snabbare och framförallt att vi snabbare får tillgång till nya behandlingsmetoder, ny kunskap och ny teknik. Men också att skapa bättre förutsättningar att bedriva forskning mer kunskapsmässigt och få bättre underlag för kliniska studier eller effektstudier av nya läkemedel.

Före sommaren (2019) tog ni ett initiativ till Centrum för Hälsodata. Kan du berätta om det?

Vården genererar enorma mängder data varje dag men bara en bråkdel av den kan tas tillvara för att utveckla verksamheten, bedriva forskning eller förbättra vården. Centrum för Hälsodata ska stärka vården för patientens bästa. För att vården ska bli säkrare och mer modern behöver vi kunna ge bättre återkoppling till verksamhetschefer och till vårdpersonalen om vad som fungerar och vad som inte fungerar. Genom Centrum för Hälsodata kan de följa en viss patientgrupp, en diagnosgrupp eller en enskild individ på systemnivå. Oavsett om du som patient varit på en vårdcentral, ett stort universitetssjukhus eller hos en specialist kan personalen följa dina behandlingar och den vård som du fått genom vårdkedjan. Det andra syftet är att stärka forskningen och göra det enklare för de som behöver data för sitt arbete. Idag behöver forskaren ”kuska runt” hos hundratals vårdgivare för att fysiskt ta med sig data därifrån. Nu kan denne istället vända sig till ett ställe och få allt utlämnat för hela Region Stockholms verksamhet, både de offentliga och de privata. Det gör att vi kan korta tiden för utlämnandet, öka säkerheten, förbättra kvaliteten på datan och skapa en större spårbarhet så datan inte används till fel ändamål. Vårt tredje syfte är att stärka life science branschen i Sverige och i Stockholmsregionen.

Stämmer det att patienterna inte kommer ha tillgång till sin hälsodata?

Just det här centret är för interna ändamål, för forskare och för vårdgivare. På sikt kan det bli så att Centrum för Hälsodata får en uppgift att framförallt samla in data från patienten som genereras av patienten själv genom exempelvis censorer och formulär.

Vilken är den starkaste drivkraften för dig i ditt arbete?

Det är en blandad lust och ilska över att det inte fungerar så bra som det borde. Det här är en sektor som räddar liv och ändå har vi gammal teknik som ingen annan sektor ens har kvar i drift. Det gör mig både förbannad och frustrerad, men också inspirerad att se till att det som faktiskt finns i andra sektorer även ska finnas i vården. Vi kan rädda liv genom att tillämpa ny teknik och kunskap på ett nytt sätt i sjukvården. Sen är jag en teknikentusiast. Jag tycker det är väldigt roligt med ny teknik och jag ser ju potentialen i både min egen vardag och för samhället i övrigt. Att kombinera det tekniska med nya arbetsmetoder, med det politiska och med systemperspektivet. Det kan verkligen lösa många av vårdens största vardagsutmaningar.

”Vi har underinvesterat i allt som rör forskning, utveckling och innovation under lång tid. Det är decennier av försummelse.”

Vilka tycker du är de viktigaste frågorna som du arbetar med just nu?

Centrum för Hälsodata är en väldigt stor satsning under hösten. Ytterligare en stor process som ska gå i mål under hösten och vintern är upphandlingen av ett nytt journalsystem och en helt ny teknikplattform för vården i Stockholms län. Det kallas framtidens vårdinformationsmiljö och är inte bara ett journalsystem utan en samverkansplattform. Det går ut på att bygga en ny informationsmiljö som ger intelligenta beslutsstöd. Som läkare eller sjuksköterska kommer du kunna vässa kompetensen genom att forskningens senaste rön finns tillgängliga genom en knapptryckning vid beslutsstöd. Det tredje området jag arbetar med handlar om patientperspektivet, hur vi gör vården mer tillgänglig för patienten på ett modernt sätt. Region Stockholm har beslutat att införa en digital vårdgaranti. Det innebär att vi utvidgar vårdgarantin till att även gälla digitala kanaler så att jag som patient ska kunna kräva att min vårdcentral eller mitt sjukhus ska möta mig även på nätet och att jag ska kunna boka en tid där, att jag ska kunna ha ett videomöte eller en chatt eller det som jag tycker är tryggast eller bäst just nu. Det fjärde området är informationssäkerhet. Vi jobbar med att rusta upp oss rent säkerhetsmässigt för att skydda patientens data från intrång och att har tydliga rutiner och en hög kunskapsnivå om hur man ska handskas med känslig data inom vården.

Varför är det viktigt att Sverige är en världsledande nation när det gäller medicinsk forskning?

Av två skäl. Det första är att det är så vi räddar liv, det är så vi förlänger liv och ser till att vi kan leva ett självständigt och aktivt liv även om man får en sjukdom. Det gör att en sjukdom som var en dödsdom igår kan vara en kronisk sjukdom som går att hantera i morgon och i övermorgon kanske vi kan bota den helt. Medicinsk forskning och utveckling handlar om framtidshopp för människor. Därför är det för mig den viktigaste delen av samhället. Sen är det även en av de största arbetsgivarna i Sverige. Hälso- och sjukvården har enbart i Region Stockholm 45 000 anställda, då tillkommer anställda hos privata vårdgivare. I Sverige handlar det om hundra tusentals människor som är anställda inom vården. Lägger man då till life science-sektorn, som är en av våra största exportsektorer, så förstår man att det skapar väldigt mycket tillväxt och arbetstillfällen i Sverige.

De statliga investeringarna i medicinsk forskning motsvarar idag 2 öre per vårdkrona. Vad tycker du är en lagom nivå?

Det är svårt att säga en exakt siffra men jag är helt bestämd om att den här siffran är alldeles för låg. Vi har underinvesterat i allt som rör forskning, utveckling och innovation under en lång tid. Det är decennier av försummelse. Jag tror att de statliga investeringarna behöver mångdubblas. Jämför man med andra länder i världen som verkligen har dragit iväg i rankingar eller i framsteg så bygger det på nationellt finansierade och ganska spetsiga satsningar där man tar nya kliv. Där tror jag att vi ska ta efter de länder som satsat mest för det gör att det blir effekt. Jag tror också att vi ska hitta en modell där vi tänker både statliga och regionala medier, att vi kan avsätta mer pengar lokalt.

Acko Ankarberg Johansson

Riksdagsledamot och ordförande i riksdagens socialutskott (KD)

Forska!Sverige arbetar för att medicinsk forskning och företag ska kunna utvecklas i eller flytta till Sverige och att medicinska framsteg snabbt ska komma befolkningen till del. Hur arbetar du i din nuvarande roll med dessa frågor?

Forskning är grundläggande om vi ska kunna behålla en hälso- och sjukvård av god kvalitet. Därför behövs goda förutsättningar, i vid bemärkelse, för medicinsk forskning och utveckling. Social-, utbildnings-, och näringsutskottet har samtliga en viktig roll att spela för att ge forskning och utveckling en god jordmån och stödjande funktioner. I min roll som ordförande lägger jag stor vikt vid att ha kunskap om den medicinska forskningens villkor och resultat. Det ger mig en bra grund att stå på när vi i socialutskottet fattar beslut.

Vilken är den starkaste drivkraften för dig i ditt arbete?

Hälso- och sjukvården ska hjälpa människor att må bra och ge vård när man blivit sjuk. Jag vill att det ska fungera i hela landet och vara jämlikt. Så är det inte idag och jag vill bidra med förslag och beslut som medverkar till en god vård på lika villkor till hela befolkningen.

Vilka tycker du är de viktigaste frågorna som du arbetar med just nu?

Förverkligandet av en god nära vård och koncentration av viss högspecialiserad vård. Båda delarna är nödvändiga och måste genomföras långsiktigt och med så stor professionell och politisk uppslutning som möjligt.

Varför är det viktigt att Sverige är en världsledande nation när det gäller medicinsk forskning?

Det är viktigt för alla människor. Det handlar om forskning och utveckling som leder till bättre hälsofrämjande insatser, ett bättre omhändertagande av personer med demenssjukdom, avancerade terapier och mycket mer. Hälso- och sjukvården är kunskapsintensiv och måste ha och ge en effektivare vård när man blivit sjuk. Det ger en positiv effekt för den enskilde och för hela samhället. Det vi lyckas med i Sverige har fler länder nytta av på samma sätt som vi drar nytta av andra länders framsteg inom området.

De statliga investeringarna i medicinsk forskning motsvarar idag 2 öre per vårdkrona. Vad tycker du är en lagom nivå?

Det är omöjligt att svara på eftersom det också handlar om hur ekonomiska resurser används. Men kan vi sammantaget öka investeringarna i medicinsk forskning är det en fördel.

Ulrika Lindstrand

Förbundsordförande, Sveriges Ingenjörer

Forska!Sverige arbetar för att medicinsk forskning och företag ska kunna utvecklas i eller flytta till Sverige och att medicinska framsteg snabbt ska komma befolkningen till del. Hur arbetar du i din nuvarande roll med dessa frågor?

Jag är själv verksam i läkemedelsindustrin sedan 20 år tillbaka. Sedan år 2003 har jag via Sveriges Ingenjörer arbetat med olika projekt för att stärka life science i Sverige, till exempel med IKEM och som aktiv i Forska!Sverige. I företaget jag arbetar på har jag som lokalfacklig stridit för att vi ska få ha kvar vår anläggning och forskning i Sverige vid de tillfällen som en eventuell flytt har diskuterats.

Vilken är den starkaste drivkraften för dig i ditt arbete?

Life science är en otroligt viktig bransch såväl för oss som individer och Sverige som land. Det är centralt för att vi ska må bra och kunna få den mest effektiva vård som finns att tillgå för att hålla oss friska och arbetsföra och ha ett gott liv. Då måste vi också kunna ha forskning, kliniska prövningar och tillverkning i Sverige. Annars blir vi för sårbara som nation. Sverige har en lång tradition av stark life science och hög kompetens inom området. Den ska vi värna och utveckla. Life science sektorn i Sverige tillhör en av de sektorer som bidrar mest till BNP, främst via export och att vi därmed får in nödvändiga medel för att använda till exempelvis vår välfärd.

Vilka tycker du är de viktigaste frågorna som du arbetar med just nu?

I Sverige sitter vi på en guldgruva i form av våra personnummer och att vi har en befolkning som har hög tilltro till myndigheter och forskning. Man är även i hög grad positivt inställd till att bidra med data och delta i studier för att få fram nya läkemedel och behandlingar. Detta måste vi givetvis kunna använda på ett smartare sätt, till exempel genom att vi underlättar deltagande via digitala vägar. Idag finns många regelverk som förhindrar snarare än underlättar och vi har journal- och patientdata som inte är fullt digitaliserat vilket förhindrar säkert och effektivt användande. Det är också viktigt att företagen har goda och förutsägbara villkor för att de ska etablera sig och stanna i Sverige, liksom tillgång till attraktiv kompetens.

Varför är det viktigt att Sverige är en världsledande nation när det gäller medicinsk forskning?

Dels för att bevara och utveckla den kompetens vi redan har på området, dels att säkerställa att vi har fortsatt tillgång till en sektor som bidrar stort till vår BNP och därmed vår välfärd. Ur säkerhetssynpunkt är det också viktigt att vi har tillgång till life science i Sverige eftersom vi annars blir väldigt sårbara om vi skulle vara helt beroende av andra länder.

De statliga investeringarna i medicinsk forskning motsvarar idag 2 öre per vårdkrona. Vad tycker du är en lagom nivå?

Det är givetvis oerhört svårt att sätta en exakt nivå. Det är delvis en ambitionsfråga, samtidigt som pengarna ska räcka till så mycket annat i vårt samhälle. I den bästa av världar skulle vi minst dubbla investeringarna, och dessutom inflationsskydda dem med någon form av index så att inte investeringarna minskar över tid. Vi står inför ett skifte där vi går mot mer individbaserade och precisionsbaserade behandlingar. Det innebär att vi initialt måste investera mer i såväl forskning och kliniska prövningar som diagnostik och bättre digitala system.

Maja Fjaestad

Statssekreterare på socialdepartementet

Forska!Sverige arbetar för att medicinsk forskning och företag ska kunna utvecklas i eller flytta till Sverige och att medicinska framsteg snabbt ska komma befolkningen till del. Hur arbetar du i din nuvarande roll med dessa frågor?

Jag är själv forskare i grunden vilket genomsyrar mycket av mitt arbete. Det känns priviligierat att få ansvara för områden som är så kunskapsintensiva. Då tänker jag på den medicinska forskningen där det finns en uppenbar relation mellan kunskapsutveckling och praktik, men även på socialtjänsten där kopplingen är mindre stark men precis lika viktig. Vi behöver en forskningsbaserad politik både inom socialtjänsten och sjukvården. E-hälsovisionen ligger mig också varmt om hjärtat. Vi är inne i ett paradigmskifte i den digitala vården som behöver bli så bra som möjligt. Det finns en risk att den digitala vården blir lite ”trigger happy”, att man köper tekniska prylar och vill implementera saker utan evidensbaserad utvärdering och utan politisk riktning. Där är det viktigt att kunskapsbaserad utvärdering och en politisk vilja kan mötas.

Vilken är den starkaste drivkraften för dig i ditt arbete?

Det är ett stort privilegium att vara med och ha ansvar för att utveckla svensk hälso- och sjukvård. För mig är det viktigt att driva en faktabaserad och evidensbaserad politik, att öka kunskapsstyrningen inom hälso- och sjukvården och inom socialtjänsten. Med tanke på att vi lever i en tid av ”fake news”, i en tid där vi dras iväg från en faktabaserad praktik, är det viktigt. Sen tror jag att alla politiker någonstans drivs av att få göra världen lite bättre varje dag. Det är en barndomsdröm och en stark drivkraft för mig.

Vilka tycker du är de viktigaste frågorna som du arbetar med just nu?

Det går inte att värdera, men det finns några stora utmaningar. Vi lever i ett samhälle där vi blir allt äldre och det är helt fantastiskt. Men det ställer nya krav på välfärden, på sjukvården och äldreomsorgen. Det ställer krav på att vi kan erbjuda en ålderdom till människor av hög kvalitet. En annan utmaning är att vi har en ungdomsgeneration som går in i sin tonår drivna av ångest. Vi kan inte driva ett samhälle där en hel ungdomsgeneration mår för dåligt för att utbilda sig, för att skaffa relationer och utveckla vänskapsband. Sedan är vi inne i en omställning mot en god och nära vård. Vi utvecklar en nära vård där vi tänker nytt om primärvården. Den ska få större muskler och bättre förutsättningar. Vi kommer arbeta mer med förebyggande hälsa eftersom bästa sättet att klara sjukvården är att förebygga att vi blir sjuka. Vi behöver se vad vi kan göra för att människor ska hålla sig friskare. Det är också en väldigt spännande utveckling.

Vad menar du med att vi behöver tänka annorlunda kring vad vård är?

Vi behöver förändra synen på att man alltid ska åka till lasarettet och träffa en doktor. Vården ska finnas nära på en hälsocentral eller en vårdcentral. Det ska inte alltid vara en doktor som man behöver träffa utan ibland är det en sjuksköterska och ibland är det en kurator. Det ska vara ett teambaserat arbetssätt i vården, en nära

”Medicinsk forskning är avgörande för folks tro på framtiden.”

vård med lägre trösklar som också blir bättre anpassad till individen istället för lasarettet och akutmottagningar. Det är en revolution inom sjukvården som går hand i hand med digitaliseringen. Där får vi också en maktförskjutning från profession till patient som kommer bli enormt utmanande för sjukvården.

Varför är det viktigt att Sverige är en världsledande nation när det gäller medicinsk forskning?

Vi har en väldigt stark tro på forskning och utveckling i Sverige och det är av många skäl. Det är lätt att säga att det är för att vi ska hitta botemedel men det är inte riktigt så enkelt. Vi tror också på forskning för forskningens egen skull som grundforskning, ständigt kunskapssökande och bildning. Sedan är den medicinska forskningen speciell eftersom den är så existentiell, det har att göra med liv eller död. Jag skulle säga att den medicinska forskningen är avgörande för folks tro på framtiden. Känslan av att för 30 år sedan kunde man inte rädda en person som drabbats av den här sjukdomen, men det kan vi idag. Det är starkt i vår tro på modernitet och vår tro på samhället. Det är viktigt för landet, för industrin men också för vår mänsklighet.

De statliga investeringarna i medicinsk forskning motsvarar idag 2 öre per vårdkrona. Vad tycker du är en lagom nivå?

Det är svårt för mig att svara på. Vi ska ha en stark satsning på forskning och life science-programmet. Där är statsministern också väldigt engagerad i life science, både som medel för industrin och för sjukvård och forskning. Jag tycker vi har en stark medicinsk forskning idag. Och det ska vi fortsätta ha. Vi ska ha starka statliga investeringar i forskning och starka industriella investeringar i forskning.

Malin Parkler

VD, Pfizer Sverige

Forska!Sverige arbetar för att medicinsk forskning och företag ska kunna utvecklas i eller flytta till Sverige och att medicinska framsteg snabbt ska komma befolkningen till del. Hur arbetar du i din nuvarande roll med dessa frågor?

Pfizer är ett av de företag som investerar mest i forskning och utveckling och det skapar möjligheter för Sverige. Sverige deltar i så mycket som en fjärdedel av Pfizers globala studier och bidrar till en betydande andel registerstudier. Jag jobbar som ett kit mellan Pfizer i Sverige och vår globala verksamhet med målsättningen att öka andelen studier och forskning här. Vi behöver dels förstå vilka hinder som finns i Sverige och gör att Pfizer, och andra företag, väljer att ibland förlägga studier i andra länder, men också vårdens perspektiv - vad det är som gör att man kanske tackar nej? Ett exempel där vi noterat att kliniker har avstått att delta i kliniska prövningar är områden som nischade cancerbehandlingar, sällsynta sjukdomar och genterapier, områden som faktiskt kan rädda liv. Anledningen har varit att kliniken är osäker på om budget kommer att finnas om läkemedlet visar sig ha god effekt och därmed blir godkänt. Att lyfta kostnadsansvaret för denna typ av behandlingar från de berörda klinikerna till central nivå tror jag skulle gynna både patienterna, klinikerna och forskningen.

Vilken är den starkaste drivkraften för dig i ditt arbete?

Min största drivkraft är att bidra till att människor kan leva ett längre och friskare liv. Jag har själv en kortare tid inom medicinsk forskning och har alltid varit oerhört fascinerad av life science. Potentialen i medicinska innovationer, framtida genombrott och bot har aldrig varit större och vi befinner oss i en era där utvecklingen går otroligt snabbt. Jag brinner för att både Pfizer och Sverige ska vara drivande inom medicinsk forskning. Jag vill också bidra till att knyta ihop partnerskap mellan näringsliv, akademi och vård.

Vilka tycker du är de viktigaste frågorna som du arbetar med just nu?

Jag är övertygad om att ett bättre utnyttjande av hälsodata, både patienternas egen och från biobanker, kvalitets- och hälsoregister kommer bidra till att utveckla framtidens vård och förebyggande insatser. Detta är en fråga vi drivit under lång tid, exempelvis tillsammans med Forska!Sverige och ”Agenda för hälsa och välstånd”. Det är viktigt för grundforskningen och identifiering av nya medicinska behandlingar men även för hur vi bedriver kliniska prövningar. Det skulle till exempel innebära snabbare och enklare identifiering av relevanta patienter till studier. Att ha tillgång till hälso- och vårddata i realtid skulle dessutom ge vården möjlighet att bedöma vilket värde våra läkemedel har i klinisk praxis, med nytta för både patienter och samhället i stort.

Många betonar att ett bättre samarbete är avgörande. Vad ser du för utmaningar inom området?

Min upplevelse är att Sverige har ett unikt öppet samtalsklimat mellan olika aktörer. Det är en av våra absolut största styrkor som vi ska ta tillvara på. Vi har lätt att samla aktörer från vård, politik, förvaltning, tjänstemän

”Vi har stora möjligheter i Sverige inom medicinsk forskning och det är tråkigt om de möjligheterna inte skulle komma till gagn för patienterna.”

och näringsliv till dialog. Sverige är också internationellt erkänt som en innovativ nation. Men det finns alltid utmaningar - eller som jag skulle vilja uttrycka det – möjligheter. Vi skulle till exempel kunna bli starkare på implementering av innovationer, nya metoder och arbetssätt i större skala. Jag tror att det här är den viktigaste nöten att knäcka. Om vi blir bättre på att implementera alla medicinska innovationer som faktiskt sker skulle det verkligen sätta Sverige i framkant.

Varför är det viktigt att Sverige är en världsledande nation när det gäller medicinsk forskning?

Det är givet! Vi har kompetensen, vi har kunskapen, vi har en lång tradition av medicinsk forskning, vi är innovativa, och vi har bra samtalsklimat mellan olika aktörer.

De statliga investeringarna i medicinsk forskning motsvarar idag 2 öre per vårdkrona. Vad tycker du är en lagom nivå?

Det krävs att regeringen prioriterar åtgärder inom både hälso- och sjukvård och medicinsk forskning för att behålla och attrahera investeringar inom life science så att Sverige kan fortsätta vara världsledande. En vård och forskning i absolut framkant drar till sig investeringar, till exempel när företag vill utveckla och dokumentera nya läkemedel. Det innebär dessutom att många patienter i Sverige kan få tillgång till nya behandlingsmetoder som kan rädda liv, samtidigt som forskare och sjukvården alltid har erfarenhet av de senaste behandlingarna och metoderna. En lagom nivå? Jag anser att det krävs att Sverige stakar ut en riktning och strategi för vad som behövs för att forskningsinvesteringar ska leda till det som är viktigt för svenska befolkningens hälsa.

Kristina Axén Olin

Riksdagsledamot och utbildningspolitisk talesperson (M)

Forska!Sverige arbetar för att medicinsk forskning och företag ska kunna utvecklas i eller flytta till Sverige och att medicinska framsteg snabbt ska komma befolkningen till del. Hur arbetar du i din nuvarande roll med dessa frågor?

Skola, utbildning och forskning är inte bara en av välfärdens viktigaste byggstenar utan är också avgörande för att fortsätta bygga Sverige starkt som kunskaps- och forskningsnation. Det börjar med en riktigt bra skola som tidigt rustar alla elever med de kunskaper som kommer att krävas för att vi exempelvis ska nå genombrott i kampen mot cancersjukdomar och antibiotikaresistens, så att fler människor kan leva långa och friska liv. För detta kommer vi behöva fortsatta kunskapsreformer som ser till att eleverna får mer tid tillsammans med sina lärare och att de riktigt duktiga lärarna blir fler. Vi behöver också bli mycket bättre på att ta tillvara på barn och unga med särbegåvningar. Därutöver förbereder vi oss inför den kommande hanteringen av forskningspropositionen och vad vi överlag behöver prio-ritera för att stärka forskningens förutsättningar.

Vilken är den starkaste drivkraften för dig i ditt arbete?

För mig är drivkraften i att vara politiker att förbättra Sverige och för människorna som bor och verkar här. Skola och utbildning är den kanske viktigaste grunden i samhället och att se till så att skolan och utbildningen i Sverige blir bättre igen är otroligt viktigt. Det faktum att mer än var fjärde elev lämnade grundskolan utan fullständiga betyg, är en tragedi och helt oacceptabelt. Alla barn och unga ska kunna lyckas i skolan och helst ska alla unga även fullgöra gymnasiet. På så sätt lägger vi grunden för att minska risken för utanförskap, kriminalitet, missbruk och arbetslöshet.

Vilka tycker du är de viktigaste frågorna som du arbetar med?

Sverige är i ett stort behov av nya resursfördelningsprinciper för högre utbildning och forskning. Dagens resurstilldelning träffar dåligt och premierar inte i tillräckligt hög utsträckning kvalitet i utbildning och forskning. Detta menar jag är en av de viktigaste frågorna som behöver tas itu med när STRUT-utredningen har lämnat sitt förslag.

Varför är det viktigt att Sverige är en världsledande nation när det gäller medicinsk forskning?

Medicinsk forskning och life science utgör en viktig näring som genererar stora exportintäkter, skapar sysselsättning och har betydelse för Sveriges ställning som forsnings- och kunskapsnation, förutom att det räddar liv och förbätrar människors livskvalitet. Med vår långa tradition av medicinsk forskning har vi av andra länder betraktats som ett framgångsland. Detta beror till stor del på att vi har en god utbildningsnivå och välfungerande myndigheter och etikprövningsnämnder. Tydliga spelregler och ett utvecklat samverkansklimat är viktiga förutsättningar för att svensk medicinsk forskning ska fortsätta frodas och utvecklas. Däremot är jag oroad över att Sverige har tappat mark inom såväl klinisk forskning som den mer akademiska biomedicinska forskningen.

De statliga investeringarna i medicinsk forskning motsvarar idag 2 öre per vårdkrona. Vad tycker du är en lagom nivå?

Moderaterna ser medicinsk forskning och life science som ett fortsatt strategiskt styrkeområde för svensk forskning och innovation. Med tanke på att en ny modell för resursfördelning diskuteras nu avvaktar jag med att kommentera finansieringen i detalj. Men vår grundinställning är att basanslagen bör öka och att vetenskaplig excellens och samverkan ska premieras. Sverige behöver en långsiktigt hållbar strategi för högre utbildning, forskning och innovation. Det kräver tydliga mål som kan, och ska, följas upp samt ett starkt strategiskt ledarskap vid våra lärosäten.

Kristina Sparreljung

Generalsekreterare, Hjärt-Lungfonden

Forska!Sverige arbetar för att medicinsk forskning och företag ska kunna utvecklas i eller flytta till Sverige och att medicinska framsteg snabbt ska komma befolkningen till del. Hur arbetar du i din nuvarande roll med dessa frågor?

Hjärt-Lungfondens vision är en värld fri från hjärt- lungsjukdom och forskning är vår vinnande lösning för att ge fler människor ett längre och friskare liv. Förutom att samla in pengar till forskningen är en viktig del av vårt uppdrag också att arbeta för ökad kunskap om forskningens betydelse för att åstadkomma en bättre och mer jämlik vård och ge underlag till politiska beslut. I vårt pressopinionsbildande arbete och kontakter med politiker samarbetar vi ofta med andra organisationer, inte minst till Forska!Sverige.

Vilken är den starkaste drivkraften för dig i ditt arbete?

Att hjälpa forskningen till nya framgångar som för oss närmare vår vision: Att ingen ska behöva lida av hjärt-kärlsjukdom eller lungsjukdom.

Vilka tycker du är de viktigaste frågorna som du arbetar med just nu?

Att regeringen fördubblar statliga investeringar i medicinsk forskning. Att de nationella riktlinjer som finns inom hjärt- och lungsjukvård implementeras och används. Verka för att regeringen tar fram en ny folkhälsopolitik som även omfattar riskfaktorerna matvanor, fysisk aktivitet och tobak.

Varför är det viktigt att Sverige är en världsledande nation när det gäller medicinsk forskning?

Sverige har länge varit en kunskapsnation som driver utvecklingen inom många områden. Den positionen ska vi bevara och utveckla, inte minst för att kunna rädda fler liv.

De statliga investeringarna i medicinsk forskning motsvarar idag 2 öre per vårdkrona. Vad tycker du är en lagom nivå?

Att, som Forska!Sverige föreslår, öka investeringarna från dagens 2 till 4 öre per vårdkrona är rimligt för att öka möjligheterna att rädda fler liv.

Matilda Ernkrans

Minister för högre utbildning och forskning (S)

Forska!Sverige arbetar för att medicinsk forskning och företag ska kunna utvecklas i eller flytta till Sverige och att medicinska framsteg snabbt ska komma befolkningen till del. Hur arbetar du i din nuvarande roll med dessa frågor?

De senaste åren har regeringen satt fokus på life science. Inom svensk life science-sektor bedrivs världsledande forskning och utveckling av nya mediciner och medicinteknik i såväl akademi som företag. Den snabba medicinska och tekniska utvecklingen gör att sjukdomar som tidigare varit dödliga idag kan behandlas eller botas. Regeringen har tillsatt en nationell samordnare och inrättat ett Life Science-kontor för att samordna politiken, tydliggöra prioriteringar och vara en länk mellan aktörer i branschen och regeringen. Jag tillsammans med regeringen har tagit ytterligare steg i detta arbete för att stärka Sveriges konkurrenskraft inom life science området. Life science-kontoret har därför fått i uppdrag att ta fram förslag till en nationell life science-strategi. Några områden som kommer att prioriteras i den kommande life sciences-strategin är just integrering av forskning och innovation i vården. Forskning och infrastrukturer där tillgången till befintlig avancerad teknik ger förutsättningar för att vara ledande inom forskning och innovation. Behoven av kompetens i både industri och offentlig sektor måste säkerställas och när allt mer specialiserad kompetens efterfrågas måste vi hitta nya lösningar. Det måste vara attraktivt att förlägga life science-verksamhet i Sverige och lätt för nya företag att växa.

Vilken är den starkaste drivkraften för dig i ditt arbete?

Den starkaste drivkraften för mig är att jag vill förändra orättvisor. Vi har ekonomiska skillnader i vårt land som spelar roll för vår hälsa, det vill jag motverka. Människor ska kunna få vård och mediciner utifrån sina behov. Jag upprörs också av orättvisor mellan män och kvinnor, ett exempel är att mäns arbete fortfarande värderas högre än kvinnors. Det känns inte värdigt ett modernt samhälle. Jag tycker också att det finns orättvisor i utbildningen, en sådan orättvisa som jag vill utjämna är möjligheten till högre utbildning. Det är idag ojämnt fördelat över landet.

Vilka tycker du är de viktigaste frågorna som du arbetar med just nu?

Kompetensförsörjning är en fråga som ligger mig särskilt varmt om hjärtat. Vi behöver få utbildad personal som kan vara lärare på våra skolor och sjuksköterskor på våra sjukhus. Men också företag måste kunna få tag på utbildade civilingenjörer för att näringslivet ska kunna fortsätta att fungera. Life science-sektorn är kunskapsintensiv och det finns ofta behov av specialkompetenser. Digitalisering, automatisering och globalisering kommer dessutom att leda till snabb förändring av kompetenskraven. Man kommer behöva utbilda sig vidare inom sitt yrke och ibland också växla karriär mitt i livet. Min ambition är att lärosätena ska samverka mer med näringslivet och det omgivande samhället för att utveckla både innehållet i utbildningen samt formerna för hur den bedrivs. En viktig fråga för mig är ökad tillgång till distansutbildning, så den frågan kommer jag att arbeta vidare med. En annan aktuell fråga är förstås den kommande forskningspropositionen. Det ska bli spännande att se vilka inspel vi får och hur vi ska omvandla dem till effektiv forskningspolitik.

”Det ska bli spännande att se vilka inspel vi får och hur vi ska omvandla dem till effektiv forskningspolitik.”

Varför är det viktigt att Sverige är en världsledande nation när det gäller medicinsk forskning?

Life science-sektorn är viktig för Sverige som kunskapsnation och för vår konkurrenskraft. Cirka 7 procent av den totala varuexporten utgjordes år 2017 av life science produkter, vilket gör sektorn till en av Sveriges basnäringar. Samtidigt som sektorn bidrar till vårt ekonomiska välstånd genom arbetstillfällen och skatteintäkter bidrar life science-branschen till att hitta lösningar på en av våra stora samhällsutmaningar; hälsoutmaningen. Vi blir allt äldre. Detta innebär stora påfrestningar på hälso- och sjukvården och socialtjänsten. För att möjliggöra ett långsiktigt hållbart välfärdssystem och jämlik och tillgänglig vård och omsorg behöver verksamheterna effektiviseras och nya innovativa metoder och behandlingar tas fram. Att klinisk forskning bedrivs i svensk hälso- och sjukvård tror jag är viktigt av flera anledningar. Dels bidrar det till att nya behandlingar och andra innovationer tas fram, dels är jag övertygad om att kvaliteten på ”den vanliga vården” höjs på de kliniker där man bedriver klinisk forskning.

De statliga investeringarna i medicinsk forskning motsvarar idag 2 öre per vårdkrona. Vad tycker du är en lagom nivå?

Det här är en jättesvår fråga, vilken är omöjlig att besvara innan vi kommit längre i arbetet med den forskningspolitiska propositionen. Jag tycker inte heller att just relationen mellan forskningsbudgeten och vårdbudgeten i sig är den intressantaste frågan. Snarare måste behoven inom respektive sektor få styra tilldelningen. Även om forskning kan hjälpa till att förbättra och effektivisera vården, så kan inte alla vårdens problem lösas genom att avsätta mer medel till forskning. Alla frågeställningar är inte möjliga att beforska. Det måste också finnas tillräcklig ”mottagarkapacitet” för de satsningar som görs, det vill säga att det måste finnas tillräckligt många duktiga forskare som kan förvalta satsningarna så att de resulterar i forskning av hög kvalitet.

Helene Hellmark Knutsson

Riksdagsledamot och vice ordförande i riksdagens näringsutskott (S)

Forska!Sverige arbetar för att medicinsk forskning och företag ska kunna utvecklas i eller flytta till Sverige och att medicinska framsteg snabbt ska komma befolkningen till del. Hur arbetar du i din nuvarande roll med dessa frågor?

Vi träffar regelbundet aktörerna inom life science för att bygga relationer och se vad vi behöver göra för att stärka Sverige som life science-nation. När det gäller frågorna som är viktiga för life science-industrin så beslutar utbildningsutskottet om forskning-en och socialutskottet om sjukvården. Vi bevakar alla dom frågorna och försöker se till att det gynnar investeringarna i life science-industrin och att Sverige fortsatt ska vara ett attraktivt land att utveckla life science i.

Vilken är den starkaste drivkraften för dig i ditt arbete?

Att Sverige fortsatt ska vara ett välfärdsland. För att det ska vara möjligt behöver vi stark tillväxt och en stark industri som skapar jobb men också bidrar till att stärka välfärden. I det avseendet är life science den ultimata branschen eftersom den både bidrar till att stärka välfärden och skapar jobb, investeringar och tillväxt i Sverige.

Vilka tycker du är de viktigaste frågorna som du arbetar med just nu?

Just nu är många frågor kopplade till energifrågan och klimatomställningen, men även digitaliseringen och hur vi ska klara den delen. En annan viktig fråga är de upp-blossande handelskrigen. Att vi kan försvara frihandeln är otroligt viktigt för att Sverige ska vara attraktivt för företag och investeringar men också för att vi ska få tillgång till en global marknad.

Varför är det viktigt att Sverige är en världsledande nation när det gäller medicinsk forskning?

Dels för att vi har en så otroligt god grund att stå på. Vi har en framstående medicinsk forskning som vi satsat på väldigt länge och en hälso- och sjukvård som håller en hög klass och omfattar hela befolkningen. Dels för att attrahera läkemedelsindustrin och företag inom medtech så vi kan skapa jobb och arbetstillfällen i en bransch som har en otroligt hög värdeutveckling. Det är även viktigt för att stärka hälso- och sjukvården vilket vi behöver göra med tanke på den demografiska utvecklingen i hela västvärlden. Eftersom människor lever allt längre kommer de även hinna drabbas av fler sjukdomar under sin livstid.

De statliga investeringarna i medicinsk forskning motsvarar idag 2 öre per vårdkrona. Vad tycker du är en lagom nivå?

Det är väldigt svårt att säga. Vi satsar mycket statliga medel och det är viktigt men det behöver även leda till att vi får privata investeringar. Staten står idag för ungefär en tredjedel av alla forskning- och utvecklingsmedel medans näringslivet står för två tredjedelar. Det är även viktigt att fundera över hur vi använder pengarna snarare än att slå fast en nivå. Sedan är det klart att ska vi fortsätta att vara ledande så måste vi fortsätta att höja investeringsnivån därför att andra länder går om oss både gällande investeringar och det som kommer ut av investeringarna.

Mathias Tegnér

Riksdagsledamot (S)

Foto: Christer Källström

Forska!Sverige arbetar för att medicinsk forskning och företag ska kunna utvecklas i eller flytta till Sverige och att medicinska framsteg snabbt ska komma befolkningen till del. Hur arbetar du i din nuvarande roll med dessa frågor?

Det viktigaste jag kan göra som riksdagsledamot är att säkra att Sverige har ett gott innovationsklimat och att Sveriges regioner har goda ekonomiska förutsättningar. Praktiskt är det viktigt att Sverige ligger i framkant gällande medicinsk forskning, digitalisering och AI. Här är det uppenbart att Sverige måste öka takten för att ha en lagstiftning som hänger med i utvecklingen.

Vilken är den starkaste drivkraften för dig i ditt arbete?

Jag drivs av att alla medborgare ska ha frihet att styra sina egna val och sitt eget liv. Ska det vara möjligt behöver Sverige bli mer jämlikt. Det är extra uppenbart inom hälsoområdet där skillnaden i exempelvis genomsnittslängd är gigantisk mellan olika bostadsområden. Hälsoklyftan är också uppenbar när vi jämför kvinnor och män.

Vilka tycker du är de viktigaste frågorna som du arbetar med just nu?

Det finns krafter som vill förändra det vackra, öppna och demokratiska Sverige till något det aldrig varit. Jag menar att förtroendet mellan medborgare och mellan det offentliga och medborgarna är det viktigaste inom europeisk politik. Om vi inte hanterar den så kan vi inte heller adressera den viktigaste sakfrågan, klimatkrisen.

Varför är det viktigt att Sverige är en världsledande nation när det gäller medicinsk forskning?

Det är viktigt för vårt välstånd och för alla oss som bor i landet. Det ger oss möjlighet att dra nytta av mänsklighetens viktigaste upptäckter under de kommande decennierna.

De statliga investeringarna i medicinsk forskning motsvarar idag 2 öre per vårdkrona. Vad tycker du är en lagom nivå?

Svår fråga. Två procent låter i det minsta laget, så den bör naturligtvis öka.

Ann-Marie Wennberg Larkö

Professor och sjukhusdirektör, Sahlgrenska universitetssjukhuset

Forska!Sverige arbetar för att medicinsk forskning och företag ska kunna utvecklas i eller flytta till Sverige och att medicinska framsteg snabbt ska komma befolkningen till del. Hur arbetar du i din nuvarande roll med dessa frågor?

Forskning är en av de viktigaste lösningarna på sjukvårdens utmaningar med åldrande befolkning och begränsade resurser. Dagens forskning är morgondagens standardbehandling och genom att flytta fram gränserna för sjukvården kan vi hela tiden effektivisera och samtidigt förbättra vården för patienterna. I min roll verkar jag för utökad samverkan inom life science och för att ännu tydligare koppla universitetssjukhusets forskningsuppdrag till det kliniska arbetet. Jag är djupt engagerad i sjukhusets forskning på olika nivåer. Vägen från forskning till implementering i vården till gagn för patienterna är allt för lång idag, för att korta den vägen måste vi inom akademi, näringsliv och sjukvård arbeta tätare tillsammans. Jag sitter själv i flera grupperingar som arbetar för att stärka vår samverkan.

Vilken är den starkaste drivkraften för dig i ditt arbete?

Det är roligt att få vara med och bidra till universitetssjukvårdens utveckling.

Vilka tycker du är de viktigaste frågorna som du arbetar med just nu?

Vi behöver öppna upp vården för nya kompetenser och kanske nya yrken. Sahlgrenska Universitetssjukhuset är först i landet med en specialistutbildning för läkare inom innovation och teknik. Vi öppnar också för mer samverkan mellan Chalmers för att utveckla AI inom sjukvården. Just AI är en fråga där vi behöver bli mer aktiva och driva utvecklingen – välutvecklade AI-verktyg kan bidra till att lösa sjukvårdens utmaningar med bland annat resurs- och kompetensbrist. En annan viktig fråga är sjukvårdens digitalisering i ett bredare perspektiv, där vi är på väg att införa en ny vårdinformationsmiljö och där vi arbetar för att ge patienterna enklare digitala möjligheter att kommunicera med oss, exempelvis. Det är hög tid att sluta faxa! Sedan är frågorna om ekonomi och verksamhet i balans också, sjukvården i hela landet pressas och det gäller även Sahlgrenska Universitetssjukhus.

Varför är det viktigt att Sverige är en världsledande nation när det gäller medicinsk forskning?

Ytterst är det ju för patienternas skull. Om vi inte hela tiden utvecklar sjukvården och mönstrar ut gamla metoder så kommer vi att använda våra resurser till att ge fel behandling. Till det kommer givetvis också frågor om kompetensförsörjning och arbetstillfällen. Vi behöver attrahera de bästa forskarna.

De statliga investeringarna i medicinsk forskning motsvarar idag 2 öre per vårdkrona. Vad tycker du är en lagom nivå?

Som forskare skulle jag gärna öka den andelen, men jag kan inte ange en nivå. I min roll som sjukhusdirektör ser jag också stora behov inom sjukvården.

Kristina Nilsson

Riksdagsledamot och vice ordförande i riksdagens socialutskott (S)

Forska!Sverige arbetar för att medicinsk forskning och företag ska kunna utvecklas i eller flytta till Sverige och att medicinska framsteg snabbt ska komma befolkningen till del. Hur arbetar du i din nuvarande roll med dessa frågor?

Riksdagens viktigaste roll är lagstiftningsarbetet och budgetarbetet, så det är viktigt för mig att bevaka forsknings- och etableringsfrågorna i det perspektivet. Anslagen till forskning och utveckling är också viktiga att bevaka för de områden som ingår i mitt ansvarsområde.

Vilken är den starkaste drivkraften för dig i ditt arbete?

Att det jag gör och arbetar för har betydelse i verkligheten och kommer medborgarna till del.

Vilka tycker du är de viktigaste frågorna som du arbetar med just nu?

Just nu arbetar jag med flera viktiga utredningar när det gäller hälso- och sjukvården och läkemedel. Dessa kommer att resultera i regeringsförslag som sak diskuteras i riksdagen.

Varför är det viktigt att Sverige är en världsledande nation när det gäller medicinsk forskning?

Sverige har en historia av att vara en stark nation när det gäller medicinsk forskning och utveckling. Det är viktigt att ambitionsnivån inte sjunker utan helst höjs. För att det ska vara möjligt måste akademi, industri och sjukhushuvumän samarbeta.

De statliga investeringarna i medicinsk forskning motsvarar idag 2 öre per vårdkrona. Vad tycker du är en lagom nivå?

Jag har inget underlag för att ange en specifik nivå anslagen ska vara på, men det är viktigt att de är en hög nivå jämfört med våra konkurrentländer. De måste också följa med i den internationella utvecklingen. Om omvärlden ökar sina anslag måste vi hänga med för att det inte ska komma på efterkälken och tappa kompetens och arbetstillfällen inom det medicinska området. I en förlängning skulle det göra vårdkvaliteten sämre.

Lena Hallengren

Socialminister (S)

Forska!Sverige arbetar för att medicinsk forskning och företag ska kunna utvecklas i eller flytta till Sverige och att medicinska framsteg snabbt ska komma befolkningen till del. Hur arbetar du i din nuvarande roll med dessa frågor?

Vi vill vara världsledande inom sjukvård. Då gäller det att se till att vi har forskning och att vi når ut med den forskning vi har genom exempelvis kunskapsstöd. Ska forskning vara möjligt så behöver vi se till att förutsättningarna finns. Därför vill vi underlätta för forskningen och då tänker jag på exempelvis hela vår personuppgiftshantering och våra journalsystem, register och persondata. På denna punkt är vi helt unika. Det gör Sverige intressant på området och det gör det viktigt att vi klarar av att hantera integritetsfrågorna. Vi skulle vilja att det var ännu enklare att föra över information mellan sjukhus, mellan huvudmän och andra aktörer. Vi har tillsatt en utredare som bland annat ska titta på hur man ser till att hälsoinformation kan flyttas mellan sjukhus och mellan huvudmän med målet att patienter eller individer ska få bästa möjliga vård.

Vilken är den starkaste drivkraften för dig i ditt arbete?

Jag är socialdemokrat och de värderingarna driver mig. Det handlar om jämlikhet och att ge alla människor vård efter behov. Man ska inte behöva hitta i systemet, ha en nära släkting som är överläkare eller kunna betala för sig för att få vård. Vi ska se till att vi bedriver en hälso- och sjukvårdspolitik som gör det möjligt för alla att få en likvärdig vård. Vård är kanske det som ligger oss närmast. Många har exempelvis haft en släkting eller nära anhörig som blivit sjuk.

Vilka tycker du är de viktigaste frågorna som du arbetar med just nu?

När man tittar på hälso- och sjukvård brett går det inte att inte börja i änden av tillgänglighet. Det finns olika sätt att uppleva bristande tillgänglighet på. Det kan handla om köer vad gäller dagar och veckor, att man upplever en bristande tillgänglighet på grund av geografiska avstånd eller att man inte anser sig lyssnad på. Att korta köerna och öka tillgängligheterna är en av våra viktigaste frågor. Det är inte meningen att man ska vänta på en vård man behöver. Det andra handlar om att för att vi ska få en nära vård så behöver primärvården ha en starkare roll än idag. Nu arbetar vi med en reformering av primärvården. Psykisk ohälsa är en annan mycket viktig del som vi arbetar med.

Varför är det viktigt att Sverige är en världsledande nation när det gäller medicinsk forskning?

Dels är det viktigt för att de som bor i Sverige, betalar skatt och är överens om att vi ska ha en god hälso- och sjukvård ska känna att vi ligger långt fram. Kunskap ger möjligheter att få ännu bättre behandlingar, bättre liv, bättre förutsättningar till rehabilitering eller att leva längre liv. Att medborgarna ska få tillgång till det är en drivkraft för mig. Ett land som under så lång tid byggt en gemensam hälso- och sjukvård som omfattar alla, som är tillgänglig och som är gemensamt finansierad har ett ansvar att driva politiken och vården framåt. Idag har vi en befolkning som blir allt äldre och det är bland annat tack av medicinska framsteg, att människor blir botade av sådant som man tidigare inte hade överlevt. Det är ju fantastiskt.

De statliga investeringarna i medicinsk forskning motsvarar idag 2 öre per vårdkrona. Vad tycker du är en lagom nivå?

Det kan jag inte svara på. Om det enbart vore en statlig verksamhet hade vi kunnat ha en annan diskussion. Men nu har vi ett finansieringssystem där staten är en del, företagen en del och regionerna en del via hälso- och sjukvården och dess finansiering. Det är klart att staten är en viktig part. Vi har höga ambitioner när det gäller forskning som helhet men de investeringarna ska vägas mot allt annat. Det är en balans.

Anna Starbrink

Hälso- och sjukvårdsregionråd i Region Stockholm (L)

Forska!Sverige arbetar för att medicinsk forskning och företag ska kunna utvecklas i eller flytta till Sverige och att medicinska framsteg snabbt ska komma befolkningen till del. Hur arbetar du i din nuvarande roll med dessa frågor?

På nationell nivå vill vi se, och ser till viss del redan, ett tätare samarbete mellan politiker inom olika politiska områden och föra en tät dialog och bygga upp partnerskap med olika berörda aktörer inom forskning, universitet, näringsliv och det offentliga. Genom samverkan med partiet på olika nivåer och inom olika politikerområden kan vi främja och få life science att växa. I Region Stockholm har vi liberaler ett övergripande ansvar för innovation och utveckling inom sjukvårdsområdet. Detta görs i olika nämnder och organ. Under året har vi fått igenom en rad viktiga förslag för att föra forskningen framåt, nu senast Centrum för Hälsodata. Dessutom har vi i Region Stockholm tagit initiativ till en ny bred life science-strategi som kommer att beslutas om under kommande år.

Vilken är den starkaste drivkraften för dig i ditt arbete?

Viljan att stärka människors frihet och att utveckla vårt gemensamma samhälle är drivkrafter för mig. För mig är hälsa en frihetsfråga och genom forskning stärks friheten för fler. Det är otroligt hur forskningens framsteg medfört att människor som förut inte kunde få hjälp nu kan botas, få effektiv lindring eller kanske slipper bli sjuka. Sjukdomar som förut var ett hinder är i många fall inte det längre. Jag arbetar tillsammans med Liberalerna för att Sverige ska vara en framstående kunskapsnation där utbildning, forskning och innovation bedrivs med hög kvalitet.

Vilka tycker du är de viktigaste frågorna som du arbetar med just nu?

På sjukvårdsområdet ser vi en rad nya initiativ i och med januariöverenskommelsen. Det kommer vi arbeta mycket med framöver. En av de viktigaste frågorna är att stärka och utveckla den nära vården och säkerställa att vården är tillgänglig utifrån patienternas behov, liksom att utbildning, forskning, utveckling, kliniska prövningar med mera får ett självklart utrymme även i den nya vårdstruktur som just nu tar form. Även life science, som är en stor exportmarknad för Region Stockholm och Sverige, är frågor som ligger högt upp på agendan just nu. En fråga som jag tycker är särskilt angelägen är frågan om antibiotikaresistens. Jag tror att den frågan kommer bli avgörande för framtiden och här krävs att vården, politiken, akademin och näringslivet jobbar på sina olika sätt för en lösning.

Varför är det viktigt att Sverige är en världsledande nation när det gäller medicinsk forskning?

Life science-sektorn är Sveriges tredje största exportsektor. Det är avgörande att vi behåller och utvecklar denna viktiga marknad. Som land behöver vi visa vägen för hur innovativ forskning går till. Vi gör det redan idag men måste fortsätta framåt. Vi ser exempelvis hur Region Stockholm har många småföretag och start-ups och vi måste ge dem möjligheten att växa. Detta är förutsättningar för hälsa. Att främja medicinsk forskning är samhällsekonomiskt angeläget, men det är också viktigt ur ett etiskt perspektiv att försöka göra hälsan bättre och lindra människors lidande. I grunden handlar det om att skapa jobb och rädda liv.

De statliga investeringarna i medicinsk forskning motsvarar idag 2 öre per vårdkrona. Vad tycker du är en lagom nivå?

Jag kan inte säga en exakt nivå men vi måste fortsätta satsa i ökande takt. Under liberalernas ledning presenterade alliansregeringen två forsknings- och innovationspropositioner som sammantaget innebär att nivån på de årliga statliga forskningsanslagen höjdes med mer än 30 procent. Detta är ett viktigt steg i rätt riktning. Jag vill att Sverige ska fortsätta stärka forskningen!

Kristina Sandström

Nordisk medicinsk chef, Janssen

Forska!Sverige arbetar för att medicinsk forskning och företag ska kunna utvecklas i eller flytta till Sverige och att medicinska framsteg snabbt ska komma befolkningen till del. Hur arbetar du i din nuvarande roll med dessa frågor?

För att ytterligare utveckla den medicinska forskningen behövs ett fördjupat samarbete med alla relevanta aktörer. Det krävs ett starkare partnerskap mellan den akademiska forskningen, vården och läkemedelsföretagen. I mitt arbete strävar jag efter att allt samarbete med läkemedelsföretag ska uppfattas som ett värdefullt bidrag till den medicinska forskningen, för att patienter ska få tillgång till moderna och säkra behandlingsalternativ. I klartext önskar jag en mer välkomnande attityd till samverkan med industrin, framförallt från akademin och den kliniska forskningen. Endast då kan vi behålla och utveckla vår ställning som ledande life science-nation och attrahera investeringar till forskning och från globala företag. Konkret arbetar jag genom LIFs medicinska råd och har en rad kontakter med till exempel Forska!Sverige, AmCham, Karolinska Institutet och andra viktiga aktörer och beslutsfattare.

Vilken är den starkaste drivkraften för dig i ditt arbete?

Den absolut viktigaste drivkraften för mig är att våra ansträngningar som företag riktas dit där vi har den bästa möjligheten att rädda liv och förbättra människors livskvalitet. Det främsta sättet att garantera ett hälsosamt liv är att förebygga uppkomsten av sjukdomar. Här kan vi som ledande life science-nation tillsammans göra skillnad genom forskning och utveckling för att tidigt kunna identifiera och förhindra sjukdomar. Jag tror att framför allt precisionsläkemedel är en del av framtidens lösning. Sverige har särskilt goda förutsättningar för detta, givet att vi kan få all tillgänglig vårddata koordinerad. Då kan vi faktiskt närma oss en framtid där sjukdom tillhör det förflutna. Ytterligare en drivkraft är att arbeta för att Sverige är ett land som tidigt kan erbjuda de mest moderna behandlingsalternativen. Våra vårdresultat är goda men vi behöver se över processen för hur nya läkemedel utvärderas, för att snabbare göra dessa tillgängliga för patienter, som har ett stort vårdbehov.

Vilka tycker du är de viktigaste frågorna som du arbetar med just nu?

En av många viktiga frågor som jag arbetar med är att koppla ihop vår nordiska life science-miljö med de resurser som vårt globala företag kan erbjuda. Vi har till exempel ett omfattande samarbete med Karolinska Institutet kring studier inom RWE, som resulterat i lokala studier som fått ett stort internationellt genomslag. Vår förhoppning är att kunna fortsätta att utveckla och fördjupa detta och andra samarbeten. Vi riktar också våra ansträngningar mot att staten ska ta ansvar för finansiering, struktur och koordinering av ett nationellt system för all elektronisk patientdata. Glädjande nog är 95 procent av den svenska allmänheten positivt inställd till att dela sin hälsodata för forskning och hälsofrämjande syften, enligt Forska!Sveriges opinionsmätning år 2019. Tack vare ett sådant system skulle vi inte bara kunna samla all sjukvårdsdata på ett ställe – tillgängligt för alla relevanta aktörer. Vi skulle även kunna göra populationsstudier med olika socioekonomiska variabler, få snabbare och samlad uppföljning av nya behandlings-

”Vi anser att det krävs en dubbelt så stor investering, det vill säga 4 öre per vårdkrona, för att Sverige ska behålla sin ställning som ledande life sciencenation.”

metoder, för att nämna några fördelar. Vi ser exempel på liknande initiativ i vår närmiljö; till exempel har Finland upprättat en forskningsportal för godkännande av all samlad forskning.

Varför är det viktigt att Sverige är en världsledande nation när det gäller medicinsk forskning?

Sverige har en lång tradition inom life science och naturvetenskap. Vi har ett starkt internationellt rykte tack vare en högkvalitativ forskning, bra vårdresultat och dragningskraft i Nobelpriset. Det är också viktigt att komma ihåg att den samlade life science-industrin bidrar starkt till vår export. För att behålla och förstärka vår position behöver vi arbeta aktivt för att attrahera nya investeringar. Det är därför avgörande att utveckla alla delar av värdekedjan, inklusive att sjukvården tidigt får tillgång till nya behandlingsalternativ. Vi ligger långt framme när det gäller digitala lösningar, men är inte längre ledande. Ett utvecklingsområde för att förbättra digitala lösningar och koppla ihop patientjournaler, utfallsdata, information från Försäkringskassan och andra viktiga källor.

De statliga investeringarna i medicinsk forskning motsvarar idag 2 öre per vårdkrona. Vad tycker du är en lagom nivå?

Statens investeringar i medicinsk forskning är allt för låg. Vi anser att det krävs en dubbelt så stor investering, det vill säga 4 öre per vårdkrona, för att Sverige ska behålla vår ställning som ledande life science-nation. En klar majoritet (80 procent) av den svenska allmänheten menar att det vore bra att öka investeringarna i medicinsk forskning från 2 till 4 öre per vårdkrona, enligt Forska!Sveriges senaste opinionsundersökning från 2019. Det som behövs är medel för att bygga upp en gemensam infrastruktur som gör data tillgängligt för att bedriva forskning kring. Vi anser också att det krävs resurser och incitament för att sjukvårdspersonal kan avsätta tid för att delta i forskningsprojekt, till exempel riktat stöd till forskningssköterskor.

Stina Billinger

Statssekreterare på näringsdepartementet

Forska!Sverige arbetar för att medicinsk forskning och företag ska kunna utvecklas i eller flytta till Sverige och att medicinska framsteg snabbt ska komma befolkningen till del. Hur arbetar du i din nuvarande roll med dessa frågor?

Jag och mina statssekreterarkollegor på utbildnings- och socialdepartementet har regelbundna möten med den nationella samordnaren för life science, de tjänstepersoner som bemannar life science-kontoret samt med de berörda enheternas huvudmän. Det är även viktigt för mig att besöka olika life science-aktörer på plats i deras verksamheter och att vara tillgänglig för våra svenska företag när de vill eller behöver diskutera kommande utmaningar och möjligheter. Det är vidare min ambition att regelbundet ha en dialog med "Samverkansgruppen för Hälsa och Life science".

Vilken är den starkaste drivkraften för dig i ditt arbete?

Life science har en central plats i svensk näringspolitik, inte minst då det är en så viktig exportnäring. Men sektorn är inte bara en av Sveriges basnäringar som bidrar till ekonomiskt välstånd. Life science förbättrar hälsa och livskvalitet hos befolkningen, utvecklar Sverige vidare som en ledande kunskapsnation och bidrar till förverkligandet av exportnäringarna. Från näringsdepartementet brinner vi förstås lite extra för att få fler svenska företag inom life science att växa sig starka internationellt och gärna med bas och produktion här i Sverige.

Vilka tycker du är de viktigaste frågorna som du arbetar med just nu?

Färdigställandet av life science-strategins ramverk och prioriteringen av de nya insatser som ska sjösättas först står förstås i fokus för det pågående arbetet. Allmänt sett är förstås frågor som påverkar Sveriges internationella attraktivitet och konkurrenskraft som life science-nation alltid centrala för mig. Sveriges erbjudande till näringslivet måste exempelvis inkludera konkurrenskraftiga ramvillkor, en väl fungerande kapitalförsörjning och en lättillgänglig infrastruktur som stödjer forskning, innovation och produktutveckling. Genom att erbjuda internationellt konkurrenskraftiga förhållanden ska investeringar och kompetens attraheras till den svenska life science-sektorn. Men jag tänker också mycket på digitaliseringsfrågorna och hur avgörande det är att vi skyndar på hela vårt samhälles digitalisering för att företagen i inom life science ska kunna försvara sin internationella konkurrenskraft.

Varför är det viktigt att Sverige är en världsledande nation när det gäller medicinsk forskning?

För att life science-industrin är global och söker sig till miljöer med världsledande forskning och utveckling när det gäller nya etableringar och investeringar. Och det är ju just etableringar och investeringar som ligger högt på Näringsministerns agenda. Sektorn eftersträvar närhet till lärosäten som kan erbjuda excellens inom både grundforskning och tillämpad forskning, en högteknologisk forsknings-infrastruktur, samt en genuin och stark innovations- och samverkanskultur. En forsknings- och innovationsinriktad hälso- och sjukvård med mycket hög kvalitet måste även ingå i miljön. Här är Sverige starka men vi kan absolut inte slå oss till ro och konkurrensen är benhård.

De statliga investeringarna i medicinsk forskning motsvarar idag 2 öre per vårdkrona. Vad tycker du är en lagom nivå?

Jag tycker för det första att det är rimligare att titta på investeringarna i forskning i absoluta tal och därutöver inte glömma bort att medverkan i finansiering, planering och genomförande av både klinisk och folkhälsovetenskaplig forskning är en del av vårdens uppdrag. Under en lång följd av år har investeringarna från offentliga och privata forskningsfinansiärer ökat kraftigt medan näringslivets investeringar minskat. Anledningen till det senare är att de globala storföretagen valt att förlägga en större del av sin forskning till internationella kunskapsmiljöer. Arbetet med att stärka Sveriges attraktivitet för internationella etableringar och investeringar inom life science är därför kritiskt viktigt för svensk forskning.

Jakob Tellgren

Nordenchef, MSD

Forska!Sverige arbetar för att medicinsk forskning och företag ska kunna utvecklas i eller flytta till Sverige och att medicinska framsteg snabbt ska komma befolkningen till del. Hur arbetar du i din nuvarande roll med dessa frågor?

Som en av de stora aktörerna inom den forskande läkemedelsindustrin är det viktigt för oss att det finns en miljö att verka inom som värdesätter forskning och innovation och där det finns möjlighet att få betalt för det värde det skapar i samhället. Det bygger på flera komponenter. Dels måste det finnas en ambition från regering och riksdag, vilket det väldigt tydligt gör i Sverige. Dels måste det finnas en genomförandeorganisation som klarar av att hantera forskning och innovation och där man har tydliga instruktioner om hur myndigheter ska agera och vad de ska göra. Sverige är en gynnsam miljö på många vis men det finns områden där det går alldeles för långsamt. En av de sakerna är komplexiteten i att vi har 21 autonoma regioner i hälso- och sjukvården. Om man ska utvecklas och ta upp ny värdefull forskning och innovation, och kunna använda den i klinisk vardag, så kan inte 21 autonoma regioner ha rätt att bestämma själva över vad som ska hända.

Vilken är den starkaste drivkraften för dig i ditt arbete?

Det är att jag får representera något som är helt unikt. Jag representerar ett företag i den absoluta forskningsfronten inom ett område som berör hundratusentals människor i Sverige och miljoner människor över hela världen. Som gör avgörande skillnad för människor på daglig basis och kan göra enorm skillnad för folkhälsa. Dessutom kombineras det med att på ett långsiktigt och transparant sätt kunna göra bra affärer. Det vi gör berör oerhört många människor i Sverige och Norden och vi har ett viktigt uppdrag som vi tar på största allvar.

Vilka tycker du är de viktigaste frågorna som du arbetar med just nu?

För MSD är det frågor inom immunonkologi. En fråga som jag är särskilt engagerad i är tidig diagnos av lungcancer och att fler patienter ska få ta del av de avgörande forskningsframgångar som skett under de senaste åren. Idag har vi möjligheter att behandla lungcancer, något som vi inte ens vågade drömma om för bara några år sedan. Ett annat område som är väldigt viktigt är att bidra till en faktabaserad diskussion kring vaccinationer och den ojämförbara folkhälsoframgång som vacciner är. Sedan finns de andra kanske lite mindre områden som är väl så stora om man tittar på konsekvenserna av det, nämligen antibiotikaresistens som är lite av en domedagsfråga. Det kommer kräva fortsatt samarbete och diskussion över gränser.

Varför är det viktigt att Sverige är en världsledande nation när det gäller medicinsk forskning?

I slutändan måste vi ställa oss frågan: vill vi ha en okej hälso- och sjukvård till billigast möjliga pris eller vill vi ha en hälso- och sjukvård i absoluta toppklass till ett acceptabelt pris? Om vi vill ha det senare, vilket jag hoppas, så medför det också möjligheter inom forskning och högkvalitativ tillverklig. Det ser vi exempel på både inom AstraZeneca strax utanför Södertälje och GE:s satsning i Uppsala. Det är båda bra exempel på hur man kan kombinera avancerad tillverkning, forskning i absoluta toppklass och de stora akademiska institutionerna. På MSD har vi tagit detta ett steg längre och etablerat ett avtal mellan vår globala forskningsdivision och Karolinska Institutet för att ta fram hälsodata. Den här typen av samarbeten är helt avgörande för svensk life science och det är avgörande för såväl patienter som folkhälsan i stort.

De statliga investeringarna i medicinsk forskning motsvarar idag 2 öre per vårdkrona. Vad tycker du är en lagom nivå?

Det är svårt att svara på vad som är en lagom nivå. Det som är viktigt är att det finns en långsiktig syn från samhällets sida både från näringsliv, akademi, statsförvaltning och regionförvaltning. Det är viktigt att man ser på life science som ett område som förändrar liv, ger folkhälsa, som ger möjlighet att utveckla både hälso- och sjukvården och som ger arbetstillfällen – att man är beredd att satsa i den riktningen. Jag tror att det framförallt handlar om att bygga ett snabbt och gynnsamt klimat, en miljö där det är enkelt att verka som forskare och kliniker och som industri-representant. Om det kostar 2 eller 3 öre, det vet jag inte.

Gunilla Svantorp

Riksdagsledamot och ordförande i riksdagens utbildningsutskott (S)

Forska!Sverige arbetar för att medicinsk forskning och företag ska kunna utvecklas i eller flytta till Sverige och att medicinska framsteg snabbt ska komma befolkningen till del. Hur arbetar du i din nuvarande roll med dessa frågor?

Utöver min roll som ordförande är jag socialdemokraternas ansvarige representant för forskning och högre utbildning i utskottet. Det innebär att jag arbetar en hel del med frågorna och försöker hålla mig à jour genom att exempelvis delta i debatter och ta del av kunskap såsom till exempel forskningsbarometrar. Vårt arbete inkluderar att se till att spetskompetensen kommer till nytta och där är hälso- och sjukvården kanske den bransch som lyckats bäst med att snabbt få ut det som man forskar om eftersom personalen forskar i jobbet. Så ser det inte riktigt ut i andra branscher.

Hur arbetar ni rent praktiskt med forskningsfrågor i utbildnigsutskottet?

I utbildningsutskottet arbetar vi med all utbildning, från förskola till vuxenutbildning och högre utbildning. Grund- och gymnasieskolan är ett ständigt pågående arbete medan forskningsfrågorna blir mer aktuella vart fjärde år i samband med den forskningspolitiska propositionen. Matilda Ernkrans och Stefan Löfven har aviserat att det kommer en forskningspolitisk proposition nästa höst vilket gör frågan än mer aktuell. Exempelvis kommer vi i januari att ha en halvdags utfrågning inför forskningspropositionen.

Vilken är den starkaste drivkraften för dig i ditt arbete?

Jämställdhet och jämlikhet har alltid legat mig varmt om hjärtat. Det ska inte spela någon roll vem du är eller vart du hamnar i livet. Den kompensatoriska skolan, när den fungerar som allra bäst, är ett bra exempel på det. Det ska inte spela någon roll om du inte kan få hjälp hemma utan du ska ändå kunna ta dig vidare. Att kämpa emot orättvisor är också en stark drivkraft.

Vilka tycker du är de viktigaste frågorna som du arbetar med just nu?

Mitt starkaste fokus just nu är de barnen som inte klarar av att ta sig vidare från grundskolan. Ska vi få duktiga forskare och de som gör skillnad för oss alla så krävs det att du klarat dig igenom grundskolan, därefter gymnasieskolan och sedan vidare till högre utbildning. Det är inträdesbiljetten. Vi och de som arbetar i verksamheterna måste fundera över vad det är som gör att alla inte klarar att ta sig vidare.

Varför är det viktigt att Sverige är en världsledande nation när det gäller medicinsk forskning?

Därför att det är så viktigt för befolkningen. Oavsett vart i landet man bor så får vi i mätningar svaret att det är hälso- och sjukvården som är den viktigaste frågan. Hälso- och sjukvården fungerar inte utan en välutbildad personal vars arbete bygger på forskning och beprövad erfarenhet. Vi behöver också se till att man ska få den bästa vården oavsett vart man bor någonstans. Så ser det inte riktigt ut idag.

De statliga investeringarna i medicinsk forskning motsvarar idag 2 öre per vårdkrona. Vad tycker du är en lagom nivå?

Jag kan inte svara med en konkret siffra och tror heller inte att vi kan sätta investeringarna i vård och forskning i motsatts till varandra. Det hänger ihop. I tidigare forskningspropositioner så har investeringsnivån kontinuerligt ökat. Oavsett politisk färg har det funnits en vilja att investera mera.

Erik Renström

Dekan för medicinska fakulteten, Lunds universitet

Forska!Sverige arbetar för att medicinsk forskning och företag ska kunna utvecklas i eller flytta till Sverige och att medicinska framsteg snabbt ska komma befolkningen till del. Hur arbetar du i din nuvarande roll med dessa frågor?

Att forskningsfynd kommer allmänheten till nytta är en av universitetets allra viktigaste uppgifter och en som många medicinska forskare brinner för. Typiskt är att denna strävan blir allt starkare med ökande erfarenhet. Vi arbetar målmedvetet för att öka kunskapen om innovationsprocessen och att våra studenter ska engagera sig redan under utbildningen. En kvalificerad majoritet av våra doktorander kommer att ha sin karriär utanför akademin och det är också ett sätt att bättre förbereda dem inför det. Vi har i Lund även den stora fördelen att sedan år 2010 ha flera strategiska forskningsområden inom medicinska ämnen. Genom dem har samverkan och innovation kunnat utvecklas på ett mer systematiserat sätt än tidigare. Kontakten mellan innovationssystem och forskarna har breddats väsentligt genom införandet av Innovationskoordinatorer som både har en god områdeskunskap och djup kompetens i innovationsfrågor. Det arbetet fortsätter och förfinas genom att forskningsprojekt i tidigt skede kan genomlysas vad gäller deras innovationspotential. Där analyseras affärsidén och behov av immaterialrättslig rådgivning, för att sedan när tiden är mogen leda till bildandet av företag.

Vilken är den starkaste drivkraften för dig i ditt arbete?

Det akademiska lagarbetet har alltid tilltalat mig starkt, blandningen av kritisk nyfikenhet och hårt arbete. I det akademiska ledarskapet är en för mig viktig drivkraft ett brett intresse för samhällets goda utveckling där jag menar att akademin har en viktig och oersättlig plats.

Vilka tycker du är de viktigaste frågorna som du arbetar med just nu?

Nästan allt är viktigt fast på helt olika plan. Att inviga ett kafferum kan verka trivialt, men just det kan vara början på nya tvärvetenskapliga samarbeten eller samverkan så att forskningsresultat snabbare kommer till nytta. Det viktigaste är att skapa incitament för ständigt förbättrad kvalitet i alla universitetets verksamheter och att säkra frihet i tanken. Därifrån kan akademin sedan på bästa sätt bidra till en önskad samhällsutveckling. Det gör vi bäst genom att arbeta för ett snabbt bilateralt translationellt flöde mellan klinisk forskning och grundforskning.

Varför är det viktigt att Sverige är en världsledande nation när det gäller medicinsk forskning?

Framförallt för att det kommer medborgarna till nytta genom att vården kan bibehålla toppklass. Näringslivet i branschen är högproduktivt vilket i förlängningen ger ökad skattekraft och leder till välstånd och välfärd.

De statliga investeringarna i medicinsk forskning motsvarar idag 2 öre per vårdkrona. Vad tycker du är en lagom nivå?

Det är alldeles för litet men den exakta optimala nivån är svår för mig att uttala mig om. Offentliga investeringar är särskilt viktiga eftersom de kan tillåta sig ett längre tidsperspektiv innan förräntning än något företag kan men det gör dem också svåra att följa upp och bedöma nyttan av. Jag landar på att en investeringsnivå omkring 10 procent borde kunna försvaras. Dit kommer vi inte på lång tid än, men varje steg i rätt riktning är önskvärt och välkommet.

Jonas Bonnedahl

Forskningschef, Region Kalmar län

Forska!Sverige arbetar för att medicinsk forskning och företag ska kunna utvecklas i eller flytta till Sverige och att medicinska framsteg snabbt ska komma befolkningen till del. Hur arbetar du i din nuvarande roll med dessa frågor?

I Region Kalmar län arbetar vi framförallt genom Forum Sydost och Kliniska Studier med att underlätta feasibility förfrågningar, avtalsprocess och nationell samordning av studier. Här är även frågan om vårddata viktig vilket vi nu fått in som en av de tyngsta frågorna i så väl vår gemensamma USV-strategi som life science-strategi i Sydöstra Regionen. Avseende att medicinska framsteg snabbt ska komma befolkningen till del är det viktigt att vi får ett välfungerande system kring kunskapsstyrningen, inte minst med att engagera universitetet och USV-enheterna i vår regionala diagnosgrupper kring kunskapsstyrningen. Här har vi även i FO-direktörgruppen uppvaktat sjukvårdsdirektörsnätverket för att få till en bred och representativ grupp med ansvariga för forskning och utveckling i kunskapsorganisationen. Vi har i Sydost också jobbat med en arena mellan läkemedelskommittéerna, noderna och LIF:s medlemsföretag för att kunna mötas avseende läkemedels-frågor.

Vilken är den starkaste drivkraften för dig i ditt arbete?

Jag brinner för frågorna och att motivera och informera sjukvårdsledning om behovet och egenansvaret för sjukvården avseende forskning och utveckling. Jag brinner också för att minska avståndet och skapa förståelse mellan politisk ledning, tjänstemannaledning och de som utför vårdens arbete.

Vilka tycker du är de viktigaste frågorna som du arbetar med just nu?

Vårdfrågan och att sprida och utveckla akademisk kompetens inom Region Kalmar län.

Varför är det viktigt att Sverige är en världsledande nation när det gäller medicinsk forskning?

För att det leder till bättre vårdkvalitet och bättre framtida personalrekryteringar. Det är även väldigt gynnsamt rent nationalekonomiskt.

De statliga investeringarna i medicinsk forskning motsvarar idag 2 öre per vårdkrona. Vad tycker du är en lagom nivå?

Här känner jag mig inte helt insatt men med tanke på våra grannländer, framtida potentiella terapier och kostnaden för kronisk sjukdom så vore förmodligen en dubblering en nödvändighet.

Betty Malmberg

Riksdagsledamot och ordförande, Sällskapet Riksdagsledamöter och Forskare (M)

Forska!Sverige arbetar för att medicinsk forskning och företag ska kunna utvecklas i eller flytta till Sverige och att medicinska framsteg snabbt ska komma befolkningen till del. Hur arbetar du i din nuvarande roll med dessa frågor?

Sällskapet Riksdagsledamöter och Forskare (Rifo) jobbar för att nå ut till riksdagsledamöter i olika samhällsfrågor, men det är tydligt att nya rön om just den medicinska forskningen ofta efterfrågas. Förmodligen för att det väcker nyfikenhet om hur människokroppens funktioner kan påverkas på olika sätt men självklart framför allt för att det kan bota eller lindra besvär för många sjuka. Det är därför både en human nytta men också samhällsekonomisk och är därför viktig för politiken att ha kännedom om. För att kunna nå ut med uppdaterad information på området samverkar vi återkommande med Forska!Sverige men också med IVA, KVA, RJ och direkt med olika forskare vid universitet och högskolor.

Vilken är den starkaste drivkraften för dig i ditt arbete?

Då det gäller drivkrafter handlar det för mig om att sprida kunskap om den stora betydelsen som forskning har för vårt samhällets bildning, välstånd och konkurrenskraft. Staten satsar varje år cirka 40 miljarder kronor på forskning. I det råder samsyn, men visst är det stora belopp som satsas. Ska vi öka forskningens genomslag måste vi därför alltid prioritera kvalitet, tillhandahålla god forskningsinfrastruktur men också bli duktigare på att implementera forskningsresultat, så att de faktiskt kommer fler brukare till del.

Vilka tycker du är de viktigaste frågorna som du arbetar med just nu?
För närvarande handlar det om att förbereda arbetet med den nya forskningspropositionen och utredningen som har sett över resursfördelningssystemet, vilken nyligen har varit ute på remiss. I höst kommer vi bland annat ha ett Rifo-seminarium tillsammans med Forska!Sverige i dessa frågor, där också utbildningsministern kommer att tala.

De statliga investeringarna i medicinsk forskning motsvarar idag 2 öre per vårdkrona. Vad tycker du är en lagom nivå?

Med tanke på de stora utmaningarna vi står inför då det gäller problem med antibiotikaresistens, spridning av virusinfektioner å ena sidan. och de medicinska genombrott som är potentiella vid behandling av olika sjukdomar å andra, tycker jag personligen att medicinsk forskning måste prioriteras högre såväl nationellt som i EU:s nästkommande ramprogram.

Hans Rothenberg

Riksdagsledamot (M)

Forska!Sverige arbetar för att medicinsk forskning och företag ska kunna utvecklas i eller flytta till Sverige och att medicinska framsteg snabbt ska komma befolkningen till del. Hur arbetar du i din nuvarande roll med dessa frågor?

Framförallt genom att skapa ett näringsklimat som ger förutsättningar för företag och talanger att kunna verka i Sverige. Det behövs attraktiva skattevillkor, utbildning i världsklass samt en fungerande bostadsmarknad för att Sverige ska konkurrera globalt. Det krävs de bästa förutsättningarna för att också resultaten ska kunna omsattas i nytta för människor.

Vilken är den starkaste drivkraften för dig i ditt arbete?

Nyfikenheten och ambitionen att Sverige ska bli ännu bättre. Fria tankar och fri forskning har varit och kommer att vara nycklar till kommande framsteg.

Vilka tycker du är de viktigaste frågorna som du arbetar med just nu?

Att återfå den globala tilliten. Stora delar av världen går mot mer slutenhet och minskad frihet för människor vilket hämmar det nödvändiga mellanstatliga samarbetet. Med fler handelsavtal och överenskommelser kan vi också gå till handling i viktiga framstegsfrågor såsom livsmedelsförsörjning, hälsa och klimat.

Varför är det viktigt att Sverige är en världsledande nation när det gäller medicinsk forskning?

Därför att alternativet vore förödande ur hälsoperspektiv. Medicinsk forskning och utveckling driver samtidigt fram hälso- och sjukvårdens kvalitet. Att satsa på forskning och utveckling är att ta ansvar.

De statliga investeringarna i medicinsk forskning motsvarar idag 2 öre per vårdkrona. Vad tycker du är en lagom nivå?

Det kommer aldrig att finnas en lagom eller tillräcklig nivå. Viktigast är att den medicinska forskning som bedrivs håller högsta kvalitet.

Malin Cederfeldt Östberg

Statssekreterare på utbildningsdepartementet

Forska!Sverige arbetar för att medicinsk forskning och företag ska kunna utvecklas i eller flytta till Sverige och att medicinska framsteg snabbt ska komma befolkningen till del. Hur arbetar du i din nuvarande roll med dessa frågor?

Medicinsk forskning är ett viktigt styrkeområde för Sverige som vi ska fortsätta utveckla. Det gör vi bäst genom att främja en god samverkan mellan regering, lärosäten och näringsliv. Det handlar om att identifiera insatser för stärkt kompetensförsörjning, tillgång till forskningsmedel och infrastruktur och inte minst ändmålsenlig lagstiftning kring exempelvis etik och tillgång till data. Som statssekreterare leder jag utbildningsdepartementets arbete i dessa delar och för aktiv dialog med berörda parter, inte minst våra lärosäten och forskningsfinansiärer.

Vilken är den starkaste drivkraften för dig i ditt arbete?

För mig är drivkraften att få bidra till regeringens politik på området och att utforma insatser som svarar upp mot de utmaningar vi ser. Det är ett otroligt hedersamt uppdrag att få bistå ansvarig minister och regering i frågor som så tydligt rör Sveriges framtida konkurrenskraft och jobbskapande.

Vilka tycker du är de viktigaste frågorna som du arbetar med just nu?

Jag skulle vilja lyfta fram tre viktiga områden. Det första är den forskningspolitiska propositionen. Detta är ett stort och viktigt arbete som jag verkligen ser fram emot! Det andra är den nationella life science-strategin, som preliminärt kommer att presenteras i slutet av året. Sist men inte minst vill jag lyfta kompetensförsörjning och livslångt lärande. Vi behöver arbeta aktivt för att stärka kompetensförsörjningen i Sverige och hantera de ökade behoven på arbetsmarknaden av kompetensutveckling. Det gäller till life science-sektorn men också till andra stora områden, inte minst skola och hälso- och sjukvård.

Varför är det viktigt att Sverige är en världsledande nation när det gäller medicinsk forskning?

Sverige är en stark kunskaps- och forskningsnation. Det är genom investeringar i forskning och innovation som vi bygger vår konkurrenskraft och skapar välfärd, tillväxt och fler jobb. Life science-sektorn är en stor näring som inte bara genererar exportintäkter och jobb utan också på ett väldigt påtagligt sätt bidrar till bättre hälsa och ökad livskvalitet.

De statliga investeringarna i medicinsk forskning motsvarar idag 2 öre per vårdkrona. Vad tycker du är en lagom nivå?

Sverige är det land inom EU som, sammantaget stat och näringsliv, investerar mest i forskning och utveckling i förhållande till BNP. Genom ALF-avtalet investerar vi också mer än någonsin i klinisk forskning. I den senaste budgetpropositionen presenterar regeringen ett förslag om ökat FoU-avdragen vilket är viktigt för inte minst life science-industrin. Regeringen ökar basanslagen till våra lärosäten vilket innebär ökade forskningsmedel också till medicinsk forskning. Dessa insatser är viktiga för att vi ska fortsätta stå starka som life science-nation och bedriva medicinsk forskning av hög kvalitet.

Anders Blanck

VD, LIF - de forskande läkemedelsföretagen

Forska!Sverige arbetar för att medicinsk forskning och företag ska kunna utvecklas i eller flytta till Sverige och att medicinska framsteg snabbt ska komma befolkningen till del. Hur arbetar du i din nuvarande roll med dessa frågor?

Om man ser till hela området kring medicinsk forskning och utveckling, företagande, reglerande myndigheter och hälso- och sjukvård så utgör detta det kanske mest komplexa samhällssystem vi har. Därför är det också viktigt för mig och LIF att fler beslutsfattare inser att allt detta hänger ihop. Vi måste ha en kunskapsdriven och innovativ hälso- och sjukvård för att Sverige ska kunna växa inom life science. Och kvaliteten inom sjukvården är i sin tur beroende av nära samverkan med företag och akademisk forskning. När den enskilde patienten ges bästa möjliga behandling är vinsten bättre hälsa för den enskilde. Men det är också ett steg på vägen till att Sverige blir starkare inom life science. Därför jobbar också vi på LIFs kansli och via våra expertgrupper mycket brett med dessa frågor. Vi har exempelvis under många år drivit på för bättre förutsättningar för kliniska läkemedelsprövningar, för här ser vi att Sverige släpar efter. Vi jobbar förstås också mycket med hur det övergripande läkemedelssystemet ska vara utformat. Den frågan kommer ju via Läkemedelsutredningen att vara fort-satt central. LIF är också engagerat i att få till snabbare och bättre processer för att patienter ska få tillgång till viktiga behandlingar. Och det är verkligen ett omfattande lagarbete. LIFs medarbetare och expertgrupper deltar i ett mycket stort antal beredningar och diskussionsfora till-sammans med andra aktörer inom sjukvårdsområdet.

Vilken är den starkaste drivkraften för dig i ditt arbete?

Det kanske låter högtravande, men jag drivs av en strävan att Sverige ska vara ett av de bästa länderna i världen – oavsett om det handlar om medicinsk forskning och utveckling, om patienternas tillgång till moderna behandlingar eller om villkoren för Life Science-företagen. Alla vi som arbetar inom den forskande läkemedelsbranschen i Sverige har som jag ser det två roller: vi representerar de internationella företagen här i Sverige, men vi representerar – och marknadsför – också Sverige inom företagens globala organisationer. Häri finns en målsättning och drivkraft för att gemensamt göra Sverige till en ledande nation som jag tycker är enormt engagerande.

Vilka tycker du är de viktigaste frågorna som du arbetar med just nu?

Inom forskningsområdet på nationell nivå är det helt centralt att Sverige kan återta en ledande position inom företagsinitierad klinisk forskning. Just nu är det särskilt viktigt att Life Science-kontoret tar fram en kraftfull nationell strategi och att denna sedan implementeras. Vi måste också få till de regelverk som behövs för att hälsodata ska kunna användas på bästa möjliga sätt för forskning. Det finns i dag en rad färdiga lagförslag till förbättringar inom området på regeringens bord, exempelvis gällande biobanker. Dessa måste skyndsamt beredas och tas till riksdagen för beslut. En fortsatt viktig fråga är Läkemedelsutredningen och hur regeringen fortsatt kommer att hantera förslagen mot bakgrund av de många kritiska remissinstanserna. Den kommande forsknings- och innovationspropositionen blir förstås också viktig. På internationell nivå blir situationen med alltfler restnoterade läkemedel en allt större fråga. Det är ett område där alla aktörer, givetvis även tillverkande läkemedelsföretag, måste ta ett stort ansvar och snabbt få

”Kvaliteten inom sjukvården är beroende av nära samverkan med företag och akademisk forskning.”

förbättringar till stånd. Här ser vi att allt fler politiker runt om i Europa använder bristsituationen som en murbräcka för att diskutera förändringar inom det regulatoriska regelverket och patentskyddet för läkemedel.

Varför är det viktigt att Sverige är en världsledande nation när det gäller medicinsk forskning?

Till syvende och sist handlar det om att svenska patienter ska ha tillgång till den bästa medicinska behandlingen, den senaste teknologin och de mest effektiva läkemedlen. Medicinsk forskning och utveckling sker på global nivå. Om den svenska hälso- och sjukvården/akademin inte är en del av den internationella forskningen får vi heller inte tillgång till den senaste kunskapen eller erfarenhet av de behandlingar som är under utveckling.

De statliga investeringarna i medicinsk forskning motsvarar idag 2 öre per vårdkrona. Vad tycker du är en lagom nivå?

Det är en svår fråga som jag inte har ett bra svar på, även om jag stark sympatiserar med dem som anser att satsningarna borde vara minst dubbelt så stora som idag. Jag kan konstatera att denna liksom tidigare regeringar satsar på medicinsk forskning och att det finns betydande medel att tillgå, både statliga och privata samt från EU-håll. Men det finns också utrymme att nyttja befintliga och framtida medel mer effektivt, genom välutvecklad styrning och krav på systematisk samverkan mellan samtliga parter. För att Sverige ska lyckas och vara attraktivt i den globala konkurrensen krävs ett universitetsväsende – inräknat universitetssjukhus och högskolor – som har ett interaktivt och öppet förhållningssätt gentemot näringslivet. Vår forskningsinfrastruktur, som exempelvis de nationella kvalitetsregistren, CAMP, Genomic Medicine Sweden och SciLifeLab, ska enkelt kunna samarbeta med företag. Här måste lagar och regler ändras utifrån ett uttalat mål att möjliggöra samverkan.

Vår vision för life science år 2030:

Sverige är en global nyckelaktör inom life science som attraherar topptalanger.

Med starka och långsiktiga satsningar på utbildning och forskning ges stort utrymme för nyfikenhet, driv, vetenskaplighet och excellens.

Sverige är föregångslandet inom hälso- och sjukvård tack vare att kompetens omsätts i praktiken.

Samspelet mellan akademi, företag, vård och befolkning skapar attraktiva miljöer för forskning och innovation, och en hälso- och sjukvård i framkant.

Vårdens samordnade uppdrag att dokumentera relevant information bidrar till en unik nationell plattform för forskning och kvalitetsutveckling. Forskare och företag lockas till Sverige som en ledande nation för patientnära studier.

Sverige är en magnet för life science-investeringar.

Med sin innovativa och dynamiska miljö, i kombination med attraktiva förutsättningar för näringslivet, är Sverige en av de mest konkurrenskraftiga life science-nationerna i världen.